

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

KALOCSA VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KARBANTARTÁSÁHOZ

VÁTI VÁROSÉPÍTÉSI KFT.

2021. DECEMBER HÓ

AZ ANYAG ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDÖTT

TÉMAFELELŐS: PAKSI SZILVIA
OKL. ÉPÍTÉSZMÉRNÖK, VEZETŐ TELEPÜLÉSTERVEZŐ
SZTT, TT/1 01-2592

FELELŐS TERVEZŐ: MÁRKUS ADRIENN
OKL. TÁJÉPÍTÉSZMÉRNÖK
TK 05-0525

KÉSZÍTŐK: MÁRKUS ADRIENN
OKL. TÁJÉPÍTÉSZMÉRNÖK
TK 05-0525

DR. PAPP SÁNDOR
OKL. GEOGRÁFUS

SZAKÉRTŐ: CSUVÁR GÁBOR
OKL. ÉPÍTŐMÉRNÖK, KÖRNYEZETI MENEDZSER SZAKMÉRNÖK
SZKV-1.1., 1.2., 1.3., 1.4./03-0218

TARTALOMJEGYZÉK

AZ ANYAG ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDÖTT	2
TARTALOMJEGYZÉK.....	3
1. BEVEZETÉS (A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE)	5
1.1. Előzmények, különösen a tematika tartalma	5
1.2. A tervezés más részeihez való kapcsolódás	5
1.3. A környezet védelméért felelős szervek bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása.....	5
1.4. Az érintett nyilvánosság meghatározása.....	7
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.....	9
2. A TERV, ILLETVE PROGRAM ÉS A KIDOLGOZÁSUKKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE	10
2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése	10
Területfelhasználási módosulások	10
2.1.1. Épített örökséget érintő területfelhasználási változások áttekintése.....	13
2.2. A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	13
2.2.1. A terv koncepcionális alapját jelentő településfejlesztési dokumentumok bemutatása és elemzése a környezeti értékelés szempontjából (környezeti, társadalmi, gazdasági).....	14
2.2.2. A terv összefüggése (környezet- és természetvédelmi, társadalmi és gazdasági célok, fenntarthatóság) más releváns tervekkel és programokkal (területi tervek, jogszabályok stb.)..	15
2.2.3. A releváns tervek és programok összevetése, ütköztetése a terv koncepciójával és céljával, környezeti szempontú konzisztencia vizsgálata (országos, megyei, települési környezetvédelmi programok, elvek)	23
2.3. A változatok rövid ismertetése, a változatok közötti választás indokai.....	24
2.4. A környezeti állapot feltárása.....	24
2.4.1. A települési környezet jellemzői.....	24
2.4.1.1. Környezet állapotát befolyásoló elemek felmérése.....	24
2.4.1.2. Tájindikátorok.....	32
2.5. A település környezeti állapotának ismertetése	32
2.6. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartó képesség, terhelhetőség).....	33
2.7. A fennálló környezeti, tájhasználati konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg.....	33
Korlátozási tényezőkkel érintett fejlesztések.....	33
A vizsgált módosítások esetén	33
3. A VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK ELŐREJELZÉSE	34
3.1. Jól azonosítható környezeti igénybevétel vagy terhelés esetén vizsgálandó hatások.....	34

Hatótényezők ismertetése	35
Jól azonosítható környezeti igénybevétel hatásai.....	36
3.2. A közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése	38
4. A TERV KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ ÉRTÉKELÉSE	39
5. A KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE TETT JAVASLATOK	40
6. KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ JAVASLATOK, MÁS TERVEK, PROGRAMOK SZÁMÁRA	41
7. MONITOROZÁSI JAVASLATOK	42
8. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ	43

1. BEVEZETÉS (A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE)

1.1. ELŐZMÉNYEK, KÜLÖNÖSEN A TEMATIKA TARTALMA

Kalocsa Város Önkormányzata településrendezési eszközeinek karbantartását határozta el, amelynek elkészítésével a VÁTI Városépítési Kft-t bízta meg.

A tervezési feladat Kalocsa Város teljes közigazgatási területére szól, így – az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 1. § (2) a) pontjára, valamint a Kormányrendelet 1. melléklet 2. pontjára tekintettel – a környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező. A környezet védelméért felelős közigazgatási szervek az 1.3. pontban ismertetett állásfoglalásokat adták, mely alapján a tervezett módosításhoz kapcsolódóan a környezeti vizsgálat elvégzése szükségessé vált.

A környezeti értékelés a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete alapján, a környezet védelméért felelős szervek véleményének kikérésével került összeállításra. A tematika a tartalomjegyzékkel megegyező.

1.2. A TERVEZÉS MÁS RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

A környezeti értékelés Kalocsa Város településrendezési eszközeinek (településszerkezeti terv, valamint helyi építési szabályzat) karbantartásához kapcsolódóan került kidolgozásra. A településrendezési eszközök módosításának környezeti értékelése a készülő tervvel párhuzamosan, azzal iterálva történt. A településrendezési eszközök tervezői és a környezeti értékelés készítői között folyamatos egyeztetés történt, amelynek eredményeképpen, konzultációk alapján kerültek a környezeti szempontok érvényesítésre.

A környezeti értékelés vizsgálja a településrendezési eszközök környezeti vonatkozásait, a terv megvalósulásával várható környezeti hatásokat. Az értékelés nem tér ki a település természeti adottságainak vizsgálatára, ismertetésére, azt a településrendezési eszközök megalapozó vizsgálati munkarészeként vonatkozó fejezete ismerteti.

A tervezett tematika megküldésre, véleményeztetésre került a jogszabályban előírt környezet védelméért felelős szervek, érintettek számára. Az értékelés során kapott környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe.

1.3. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK BEVONÁSA, AZ ÁLTALUK ADOTT VÉLEMÉNYEKNEK, SZEMPONTOKNAK A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TÖRTÉNŐ FIGYELEMBEVÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Kalocsa Város Önkormányzata a 2/2005. Korm. rendelet 3. számú melléklete alapján meghatározott államigazgatási szervektől előzetes állásfoglalást kért a környezeti értékelésről, elsődlegesen annak tematikájáról.

A környezet védelméért felelős államigazgatási szervek tematikára adott, valamint környezeti szempontú előzetes véleményeinek összefoglalóját szemlélteti a következő táblázat. A feladat a településrendezési eszközök karbantartása. Az előzetes vélemények kiküldésére még 2021. közepén sor került, így a környezet védelméért felelős szervek megnevezése a válaszadás időpillanatában hatályos megnevezésüket tükrözi.

Sz.	Környezet védelméért felelős szerv	Állásfoglalás, vélemény
1a	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Iktatószám: BK/KTF/02333-10/2021.	„A dokumentációt áttekintve a környezeti vizsgálat tematikájával, illetve a tervezett módosításokkal szemben a környezetvédelmi hatóság kifogást nem emel. ”
1b	Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság Iktatószám: KNPI/ÁLT/1774-3/2021.	A környezeti értékelés javasolt tematikája megfelel az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében foglaltaknak.
2b	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Állami Főépítési Iroda Iktatószám: BK/AFI/98-/2021.	„A rendelkezésre álló dokumentációt áttanulmányozva a javasolt tematikát elfogadjuk, azzal kapcsolatban észrevételt nem teszünk. ”
2c	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Agrárügyi Főosztály, Erdészeti Osztály Iktatószám: BK/ERD/05555-4/2021.	„A megkereséshez mellékelteként csatolt javasolt tematikával kapcsolatban észrevételem nincs, azt jóváhagyásra alkalmasnak találom. ”
2d	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Agrárügyi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály Iktatószám: BK/NT0/03892-2/2021.	„A megküldött dokumentáció alapján a talajvédelmi hatóság a tematikát elfogadja ... ”
2e	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Földhivatali Főosztály, Földhivatali Hatósági Osztály Iktatószám: 10045/14/2021.	„A dokumentumban megfogalmazottakkal szemben előzetesen a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály általánosságban kifogást nem emel. ”
2f	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály Iktatószám: JN/43/1661-2/2021.	„Bányafelügyelet áttekintette a mellékelt dokumentációkat tartalmával egyetért az alábbi kiegészítéssel: 3.5.1. pontjában írtak szerint a bányászati érdekeltégű területeket számításba kell venni, mint meg nem újuló energiaforrásokat a környezeti hatást kiváltó okok feltárása miatt. 3.6.1.1. pontjának megfelelően a földkéregre ható hatásokat és az ott előforduló felszínközeli ásványi nyersanyagokat meg kell vizsgálni a környezet igénybevétele esetén. 3.6.2.6. pontja alapján a jelentős mennyiségű ásványi nyersanyagot igénylő fejlesztési tervek esetén megvizsgálandó az ásványi nyersanyaggal való ellátottság biztosíthatósága.”

Sz.	Környezet védelméért felelős szerv	Állásfoglalás, vélemény
2g	Budapest Főváros Kormányhivatala, Népegészségügyi Főosztály, Közegészségügyi Osztály 1. Iktatószám: BP/FNEF-TKI/4428-2/2021.	„Fentiek tekintetében a BFKH a környezeti értékelés javasolt tematikája ellen - a természetes gyógtényezők szempontjából - nem emel kifogást. ”
2i	Nemzeti Népegészségügyi Központ Iktatószám: 42070-2/2021/KBKHF	„A területfejlesztési program és koncepció környezeti értékelésre vonatkozó, a Kormányrendelet 4. számú mellékletének megfelelő tematikával egyetértünk. A kémiai biztonsági szempontok érintettségének későbbi megállapíthatósága, valamint az elkészítendő környezeti értékelés véleményezése érdekében a tematika kidolgozása során szíveskedjenek kitérni a város közigazgatási területén gyakorolt legfőbb, a települési koncepció vonatkozásában fontos és releváns vegyipari, ill. veszélyes anyagokkal veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységekre. Ennek kifejtését helyzetértékelésként elsősorban a tematika 3.1. és 3.2. fejezeti alpontjaiban javasoljuk. Amennyiben a területfejlesztési program összefüggésben van gazdasági/ipari tevékenység előmozdításával, jelenlegi helyzetének fejlesztésével, abban az esetben az újonnan tervezett vagy a helyzetértékelésben jellemzett - különös tekintettel a veszélyes anyagokkal és veszélyes keverékekkel való - tevékenységben várható változásokat, környezeti terheléseket és esetleges konfliktusokat ugyancsak részletezni szíveskedjenek a tematika szerinti 3.3 alpontban, valamint a 4. fejezeti pontban. ”

A táblázatban a 2/2005. Korm. rendeletben nevesített környezet védelméért felelős szervek közül azok szerepelnek, amelyek a környezeti értékelés készítésével kapcsolatban véleményt fogalmaztak meg.

A környezet védelméért felelős szervek előzetes véleményében a környezeti értékelés tematikájához kiegészítő javaslatokkal nem élt.

1.4. AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG MEGHATÁROZÁSA

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésének a) és b) pontjának értelmében érintett nyilvánosságnak tekinthető az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

- amelyre a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés – különösen környezeti hatásai miatt – kihat vagy kihat, valamint
- amely a döntésben érdekelt, különösen az olyan környezetvédelmi, vagy más civil szervezet, amelynek tevékenységi körét a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés érinti.

A tervezett módosítások hatásai (társadalmi, természeti, környezeti, gazdasági) elsősorban Kalocsa város lakosságát, valamint a település közigazgatási területén tulajdonnal (mezőgazdasági ingatlan, gazdasági létesítmények stb.) rendelkező természetes és jogi személyeket érintik. Közvetlenül érintettek lehetnek továbbá mindazok, akiket munkájuk, hétköznapi tevékenységük valamilyen módon a településhez köt. Az érintettek tájékoztatását, illetve a velük folytatott egyeztetéseket az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint az Önkormányzat végzi.

Kalocsa Város Önkormányzat Képviselő-testületének a településfejlesztési, településrendezési és településképpel kapcsolatos feladataival összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 9/2017. (IV. 28.) önkormányzati rendelete meghatározza a partnerek körét és azok tájékoztatásának módját és eszközeit.

Az partnerségi egyeztetésben részt vesznek:

- a város lakossága,
- a város területén működő nemzetiségi önkormányzatok, egyházak és civil szervezetek,
- a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (2) a) pontja alapján a településrendezési eszközök véleményezési eljárásába bejelentkező szervezetek,
- a város területéhez kapcsolódóan működő agrár, kereskedelmi, építész és mérnöki szakmai érdekképviselői szervezetek és a Kalocsai székhellyel vagy telephellyel rendelkező gazdasági szervezetek,
- az eljárásban érintett közművek üzemeltetői,
- érintettség esetén a város területén működő vízgazdálkodási társulatok,
- érintettség esetén az országos közutak kezelői.

A partnerek tájékoztatásának formái:

- Az önkormányzat a honlapján (<http://www.kalocsa.hu>) külön tárhelyet biztosít a partnerség keretében zajló társadalmi egyeztetéseknek.
- A partnerség keretében a polgármester az értelmezéshez szükséges tartalmú tájékoztatást tölt fel a honlapra, melynek megjelenéséről felhívást tesz közzé az önkormányzati honlap főoldalán és a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján.
- A tájékoztatás anyaga a Polgármesteri Hivatal (6300 Kalocsa, Szent István király u. 35.) Városüzemeltetési és Fejlesztési Osztályán papír alapon is hozzáférhető.
- A partnereket a polgármester bevonja a településfejlesztési koncepcióról, az integrált városfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. melléklet szerinti kötelező egyeztetési eljárásba, ennek keretében töltönek be partnerségi szerepet.
- A közzétett tájékoztató alapján a partnerek a meghatározott határidőig írásos észrevételt tehetnek. Levelüket személyesen a Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Fejlesztési Osztályán (6300 Kalocsa, Szent István király u. 35., 8. sz. iroda) adhatják át, postai úton a polgármesteri hivatal címére küldhetik meg, vagy elektronikus levélben továbbíthatják a megadott e-mail címre (varos@kalocsa.hu)

Jelen településrendezési eszköz-karbantartás nyilvánossága több lépcsőben is biztosítva volt. Első körben Kalocsa Város Önkormányzat Képviselő-testülete értesült a módosítási szándékról, amellyel kapcsolatban 233/2021. (VI. 11.) számú határozatában Településfejlesztési Döntést fogadott el. Ezt követően az Önkormányzat tájékoztató felhívással fordult a Partnerekhez, amelyben értesítette őket az eljárás megindításáról, az eljárás módjáról és menetéről, valamint a tervezett módosításokról. A tájékoztatóban meghatározott határidőt kikötve lehetőséget biztosított az érintettek számára írásos véleményeik megtételére.

Az érintettek tájékoztatását; az előzetes partnerségi egyeztetést, valamint a véleményezést a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet teljes eljárásra vonatkozó 37-38. §-ban szereplő előírásai szerint az Önkormányzat végzi. Jelen Környezeti értékelés kidolgozásakor az érintettek előzetes értesítésére sor került, az előzetes tájékoztatási szakasz lezárult.

1.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI, NEHÉZSÉGEK AZ ELŐREJELZÉSEK ÉRVÉNYESSEGI HATÁRAI, A FELMERÜLT BIZONYTALANSÁGOK

A környezeti értékelés során használt adatok forrása:

- Vonatkozó jogszabályok
- Térségi tervek
- Illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása
- Önkormányzati adatszolgáltatás
- Készülő településrendezési eszközök
- Tervek, műszaki leírások
- Szakmai tanulmányok
- Helyszínelések
- Katonai felmérések, légifotók

Az Eljr. 37. §-ban foglaltaknak megfelelően, az Önkormányzat adatszolgáltatási kérelemmel fordult az érintett államigazgatási szervek felé, így a terven naprakész adatállományokból kerültek feltüntetésre az egyes elemek.

A településrendezési eszközökhöz készülő környezeti értékelés legfőbb nehézsége, hogy a hagyományos módszerekkel, eszközökkel nehezen becsülhető környezeti hatásokat kell vizsgálnia. Az újonnan megjelenő tervi elemek megvalósulása esetén bekövetkező hatásokat lehet elemezni, értékelni, azonban ezek a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás. A településrendezési tervek esetén fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, és a környezetet nem érik új hatások, azonban fennáll az a lehetőség is, hogy a keretek legszélső határával élnek az ingatlan tulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be.

További értékelési bizonytalanságra ad okot, hogy tervezett elemek közötti váltás hatásait kell elemeznünk, azaz már az adottságok meghatározása is tervi elemek elképzelését igényli. A váltás hatásainak kiemelésére a hatályos és a tervezett besorolás lehetőségeinek teljes kihasználását feltételeztük, és ebből következtettünk a terület igénybevételeének valós változására.

2. A TERV, ILLETVE PROGRAM ÉS A KIDOLGOZÁSUKKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE

Kalocsa Város Önkormányzatának megbízásából a VÁTI Városépítési Kft. készíti a település településrendezési eszközeinek karbantartását. A tervezési feladat Kalocsa Város Településszerkezeti Tervének (elfogadva: 101/2020. (IX. 29.) Kt. határozattal), valamint Helyi Építési Szabályzatának (elfogadva: 13/2020. (IX. 29.) önkormányzati rendelettel) módosítása.

Jelen környezeti értékelés Kalocsa Város településrendezési eszközeinek karbantartásával párhuzamosan készül, azok várható környezeti hatásainak vizsgálatára, értékelésére.

2.1. A TERV, ILLETVE PROGRAM CÉLJAINAK, TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE

A környezeti értékelés Kalocsa Város településrendezési eszközeinek folyamatban lévő karbantartását vizsgálja, értékeli. Az értékelés alapjául szolgáló településrendezési eszközök:

- a településszerkezeti terv, valamint
- a helyi építési szabályzat és szabályozási terv.

A vonatkozó jogszabály /Eljr. 16. § (1) bekezdés/ alapján az önkormányzatoknak településszerkezeti tervüket legalább 10 évente, helyi építési szabályzatukat legalább 4 évente át kell tekinteniük, és döntést kell hozniuk arról, hogy továbbra is változatlan tartalommal alkalmazzák, módosítják, vagy újat készítenek.

Kalocsa Város településrendezési eszközei a 2020-as jóváhagyásukat követően többször módosultak, de nem kerültek teljes körűen karbantartásra. Jelen karbantartás elindítására lakossági és önkormányzati igények fellépése miatt került sor. A hatályos terv teljes körű karbantartását a készítése óta megváltozott jogi környezet tette indokoltá.

A karbantartás keretében a hatályos terv átdolgozásra került, a korábbi területfelhasználási rendszer több ponton módosult. A helyi építési szabályzat új tartalma a jogszabályalkotásról szóló előírásoknak megfelelően került megszerkesztésre.

A változások bemutatása a szerkezeti jelentőségű (területfelhasználási, közlekedési) módosulások áttekintéséhez kötődik.

A Környezeti vizsgálatban szereplő változások megegyeznek a településrendezési eszközök Véleményezési anyagában szereplő változtatásokkal, részletes elemzésre azonban a környezeti szempontból figyelmet érdemlők kerülnek a továbbiakban. Ezzel a hangsúlyos elemeket kiemeli, a változtatás irányán túl, annak nagyságrendjét is figyelembe véve. Nem önmagában szemléli a változásokat, hanem összefüggéseiben láttatja azokat.

Területfelhasználási módosulások

A területfelhasználási változtatások bemutatása a határozattervezet mellékletében tételesen szerepel. A környezeti értékelés szempontjából az általános érvényű, illetve a jelentősebb beavatkozást jelentő módosítások áttekintésére helyeztük a hangsúlyt. Mindegyik módosítási típus után, amelyik környezeti hatása vizsgálatot érdemel, a következő jelet tettük: (X)

Területfelhasználásonkénti áttekintés*T1. Kisvárosias lakóterület kijelölése /Vt, kt. > Lk/*

Kisvárosias lakóterület kijelölésére főleg a Tompa Mihály utca és a Meszesi út környezetében került sor településközponti vegyes, illetve közlekedési célú közterület átsorolásával. A módosítás jellege és kiterjedése okán további vizsgálata nem indokolt.

T2. Kertvárosias lakóterület kijelölése /KÖu > Lke/

Kertvárosias lakóterület a Móra Ferenc utca Körte utca és Szilvia sor közötti szakaszán került kijelölésre közúti közlekedési terület átsorolásával, elsősorban valós használatához igazodva. A módosítás jellege és kiterjedése okán további vizsgálata nem indokolt.

T3. Falusias lakóterület kijelölése /KÖu > Lf/

Falusias lakóterület kijelölésére a Negyvenszállás városrész Nagy utca mentén, az Árpás utca közelében került sor, közúti közlekedési terület átsorolásával, elsősorban valós használatához igazodva. A módosítás jellege és kiterjedése okán további vizsgálata nem indokolt.

T4. Településközpont terület kijelölése /G, Zltp > Vt/

Településközpont terület kijelölés a Halász utca Patai úthoz közeli szakaszán került kijelölésre, általános gazdasági terület átsorolásával, valamint önkormányzati elhatározás alapján a Zöldfa utcai Kalocsa Ifjúsági ház/Óvoda telkét határoló lakótelepi zöldterület átsorolásával. Utóbbi módosítás jellegéből fakadóan további vizsgálatot igényel. (X)

T5. Intézmény terület kijelölése /Lk, Vt > Vi/

Intézményi terület kijelölés a Petőfi Sándor utca – Kígyó utca – Erkel Ferenc utca – Zsák utca által határolt területen történt kisvárosias lakóterület, illetve településközpont terület átsorolásával. A módosítás javarészt kialakult állapotot tükröz, további vizsgálatot nem igényel.

T6. Általános gazdasági terület kijelölése /Má, Mk > G/

Általános gazdasági terület kijelölésére az 51. sz. főút nyugati felén (10601/1 hrsz.) kertes mezőgazdasági terület, illetve (10648/2 hrsz.) általános mezőgazdasági terület átsorolásával került sor, amelyek értelemszerűen mezőgazdasági területek igénybevételeével történt, mely jellegéből adódóan további vizsgálatot igényel. (X)

T7. Különleges területek kijelölése /Zltp > K-G; Ve > K-Km; G > K-Mü; Lke > K-T/

A változások részben belterülethez, részben külterülethez köthetőek. A Paksi köz lakótelepen található különleges garázs terület bővítése önkormányzati elhatározás alapján történt. A különleges közmű, terület kijelölése a valós használatához történő igazodás nyomán vált szükségessé. A terület használatát érintő valós változás nem áll ezen módosítás mögött. A különleges temető terület kertvárosi lakóterület átsorolásával járó kijelölése szintén önkormányzati elhatározás alapján vált szükségessé, a szomszédos meglévő temető területének lehetséges bővítése okán. A változtatások további vizsgálatától (egy kivételével), a valósághoz történő igazodásuk okán, el lehet tekinteni. Kivételt képez funkcióját tekintve a különleges garázs terület lakótelepi zöldterületen való kijelölése, ezért ez további vizsgálatot igényel. (X)

T8. Közlekedési területek kijelölése /KÖu > kt.; Ev > kt./

A változások belterületen fordulnak elő. A valós használatához, valamint a hatályos telekállapotokhoz történő igazodás jegyében történtek a változások. Ezek kiterjedése és/vagy elhelyezkedése nem teszi szükségessé további vizsgálatukat.

T9. Zöldterületek kijelölése /V > Zkk/

A változás belterületen fordul elő, mely a valós használatához történő igazodás jegyében történt. Kiterjedése és elhelyezkedése nem teszi szükségessé további vizsgálatát.

T10. Erdő területek kijelölése /Má > Ev; Ev > Ek/

A változások külterületen fordulnak elő. Az erdőterületi változások részben a valósághoz, részben jogszabályi változásokhoz való igazodásból adódnak. A változások jelentős pozitív változást hozhatnak, ami együttes és részletes vizsgálatuk nélkül is megállapítható.

T11. Vízgazdálkodási területek kijelölése /kt. > V; kt. > V-Üh/

A változások külterületen, Meszes városrészben fordulnak elő. A vízgazdálkodási területi változások a valósághoz való igazodásból adódnak. A változások kiterjedése és elhelyezkedése nem teszi szükségessé további vizsgálatukat.

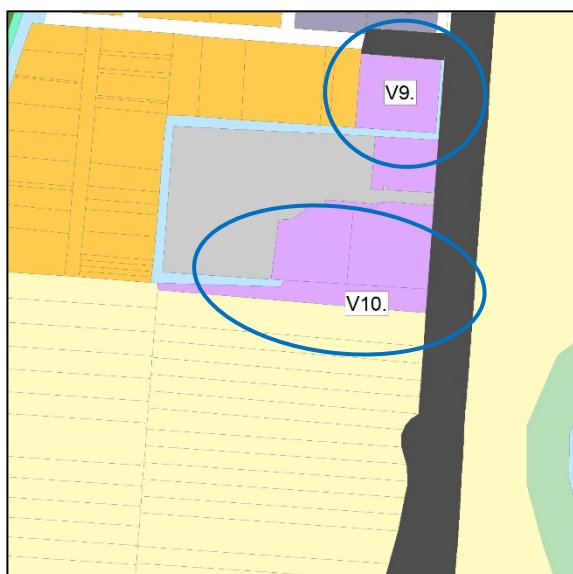
T12. Különleges beépítésre nem szánt területek kijelölése /G, Má > Kb-En; Lke, G > Kb-Mú/

A karbantartás több helyen él különleges beépítésre nem szánt területek kijelölésével, melyekre önkormányzati elhatározás alapján volt szükség. Önkormányzati döntés nyomán került kijelölésre a megújuló energiaforrás hasznosításának céljára szolgáló terület és a magán út területe. Előbbiek funkciójukat tekintve negatív változást nem eredményeznek, utóbbiak pedig a valós használathoz igazodnak, így ezen módosítások jellegükből, elhelyezkedésükből adódóan további vizsgálatot nem érdemelnek.

Környezeti szempontból jelentős hatással bíró változások felsorolása

A településrendezési eszközök módosításai közül környezeti szempontból az alábbi változtatások érdemelnek figyelmet (a fentiekben **(X)** jellel ellátott módosítások):

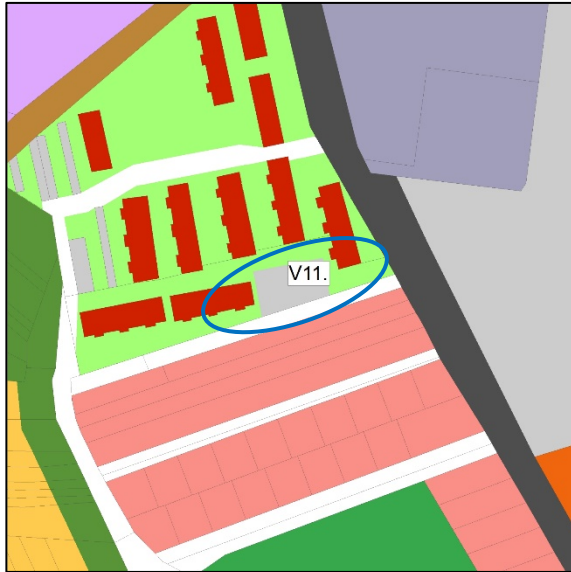
Jel	Módosítási pont	Változás	Vizsgálat szükségességének oka
A	T6.	Má > G Mk > G	Általános gazdasági terület kijelölését teszi lehetővé.
B	T4.	Zltp > Vt	Településközponti terület kijelölését teszi lehetővé.
C	T7.	Zltp > K-G	Különleges beépítésre szánt garázs terület kijelölését teszi lehetővé.

Forrás: Szerző készítése

Forrás: Szerző készítése

Forrás: Szerző készítése

Három esetben, az A (V9., V10.), a B (V6.) és a C (V11.) jelű változtatás esetén tartjuk szükségesnek a további elemzések elvégzését. E változtatások várható hatásainak komplex vizsgálata képezi jelen tanulmány tárgyát.

A javasolt terv főbb módosításainak környezeti szempontú értékelése a 3.1. fejezetben található.

2.1.1. Épített örökséget érintő területfelhasználási változások áttekintése

Kalocsa Város közigazgatási területét építészeti örökségvédelmi szempontból régészeti lelőhelyek, valamint műemlékek és műemléki környezet érinti. Helyi értékek közül a helyi védett épületek kerültek feltüntetésre.

Régészeti lelőhelyek érintettsége

Beépítésre nem szánt területek kijelölése

V21. G > Kb-En: A Teleki-dűlő, É-i rész, 91. lelőhely nevű kisterületű régészeti lelőhely délnyugati, belterületi részét érintő változás jellegéből adódóan nem eredményez intenzitás növekedést, így a változás inkább kedvező hatást gyakorol a lelőhelyre.

V24. G > Kb-Mú: A Teleki-dűlő, 90. lelőhely nevű nagyterületű régészeti lelőhely középső része, valamint az Iszakra TSz nevű kisterületű régészeti lelőhelyek nyugati, illetve északi részét érintő változás jellegéből adódóan jelentős intenzitás növekedést nem eredményez, így a változás kedvezőtlen hatást nem gyakorol a lelőhelyre.

Beépítésre szánt területek kijelölése

A tervi változtatások közül ismert régészeti lelőhelyet érintő új beépítésre szánt terület nem került kijelölésre.

Műemlék, műemléki környezet érintettsége

V16. V > Zkk: A „Kalocsa, Műemléki jelentőségű terület ex-lege műemléki környezete” megnevezésű műemléki környezet északkeleti részét érintő változás jellegéből adódóan nem eredményez intenzitás növekedést, így a változás nem gyakorol kedvezőtlen hatást a műemléki környezet területére.

Helyi védett épület érintettsége

Helyi védett épület esetében érintettség a V8. Vt > Vi változásokból adódik, melyek egyrészt valós használathoz igazodást, másrészt önkormányzati elhatározást takarnak, így a helyi védelem veszélyeztetettsége nem áll fenn.

2.2. A TERV, ILLETVE PROGRAM ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL

A tervhierarchia összhangjának megteremtése érdekében számításba kell venni a magasabb szintű terveket és programokat, mivel figyelembevételük hiánya tervi ellentmondásokat idézhet elő.

2.2.1. A terv koncepcionális alapját jelentő településfejlesztési dokumentumok bemutatása és elemzése a környezeti értékelés szempontjából (környezeti, társadalmi, gazdasági)

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció

Az Országgyűlés 2013. december 17-ei ülésnapján, 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (továbbiakban: OFTK). A Konceptió jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, valamint kijelölte a 2014-2020-as fejlesztési időszak nemzeti és szakpolitikai súlypontjait.

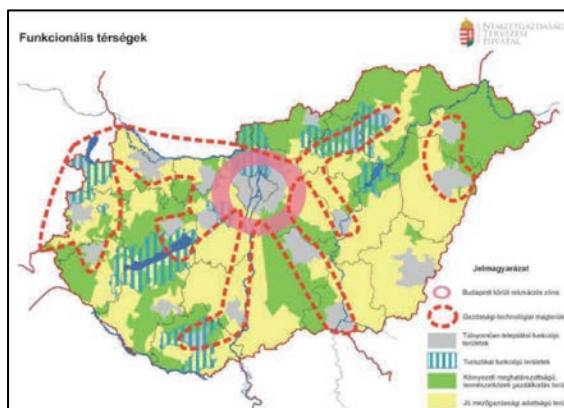
Az OFTK megállapításai / elhatározásai közül az alábbiakban a Kalocsa városhoz kötődő elemeket tekintettük át.

A Térszerkezeti jövőkép fejezetben szereplő Funkcionális térségek ábra szerint Kalocsa és környéke a „jó mezőgazdasági adottságú terület” területébe sorolt.

A Nemzeti és perspektivikusan nemzetközi jelentőségű nagyvárosi térségek fejezetben szereplő, Városhálózat ábra szerint a település a 40-80 km-es ipari/logisztikai gyűrű és a 120-180 km-es külső nagyváros gyűrű között helyezkedik el, a Kiskőrös-Soltvadkert-Kecel településhármas alkotta agglomerálódó térségtől nyugatra.

Az Összekapcsolt terek: elérhetőség és mobilitás biztosítása fejezet Stratégiai kapcsolatok szerkezete ábrája szerint, Kalocsa a Budapest-Dunaújváros-Pécs és a Budapest-Kecskemét-Szeged térszerkezeti kapcsolati hálózat között helyezkedik el.

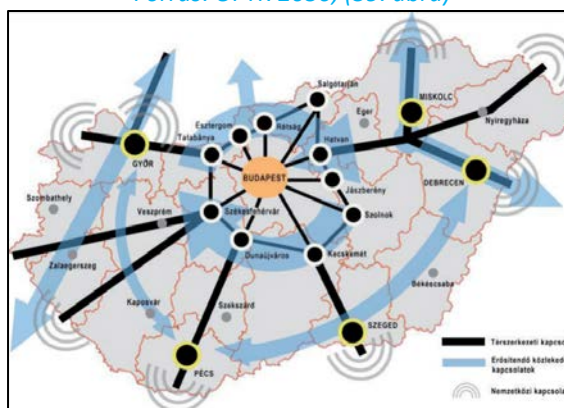
A koncepció megfogalmaz megyei fejlesztési irányokat is, így Bács-Kiskun megyére, Kalocsára vonatkoztathatóan, mint népességmegtartó képességének javítása az életkörülmények és életkilátások javításával; a klímaváltozás elleni komplex homokhátsági program végrehajtása; komplex gazdaságfejlesztés alkalmazása; a lovas-, gyógy-, rekreációs-, gasztronómiai-, vallási és történelmi hagyományőrzésen alapuló turizmus kiemelt fejlesztése; a térségi kohézió megteremtése; illetve a Duna-stratégia megvalósításában való aktív közreműködés.

Funkcionális térségek
Forrás: OFTK 2030, (34. ábra)

Városhálózat
Forrás: OFTK 2030, (39. ábra)

Stratégiai kapcsolatok szerkezete
Forrás: OFTK 2030, (44. ábra)

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiója (2014-2020)

Bács-Kiskun Megye Közgyűlése 60/2013. (XI. 29.) számú határozatával fogadta el a megye 2030-ig szóló területfejlesztési koncepcióját. A Területfejlesztési Koncepció megállapításai / elhatározásai közül az alábbiakban a Kalocsa város érintett fejlesztéseihez kötődő elemeket tekintettük át.

A megye jövőképe a következő: a folyamatos megújulásra képes fenntartható gazdasági és társadalmi környezet megteremtésével Bács-Kiskun megye versenyképes és vonzó térség lesz. Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiója a megye tagoltságát figyelembe veszi.

Kalocsa várost

- a megye társadalmi gazdasági súlyának növelése a Kárpát-medencében és az európai térben inkluzív növekedés révén,
- az emberek és a környezet harmonikus együttélésének megteremtése,
- területi felzárkózás, a megye belső kohéziójának erősítése,
- egészséges és megújuló társadalom

átfogó célok mentén kívánja fejleszteni.

Ennek során a

- területi kohézió,
- esélyegyenlőség,
- partnerség és többszintű kormányzás,
- társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból fenntartható fejlődés

horizontális elvek alapján mozogva.

2.2.2. A terv összefüggése (környezet- és természetvédelmi, társadalmi és gazdasági célok, fenntarthatóság) más releváns tervekkel és programokkal (területi tervek, jogszabályok stb.)

Az egyes terveknel, jogszabályoknál, illetve programoknál az összefüggéseket, megjegyzéseket **félkövér betűvel szedve**, a sor elején nyíllal (>) jelöltük.

Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve

Kalocsa város közigazgatási területét Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervének területfelhasználási kategóriái közül a települési térség mellett erdőgazdálkodási térség, mezőgazdasági térség, valamint vízgazdálkodási térség.

A közigazgatási terület a térségi övezetek közül az alábbi táblázatban szereplő övezetekkel érintett. (Az adatszolgáltatóként feltüntetett szervnél az adatkérés időpontjában hatályos megnevezés szerepel.)

TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁS / ÖVEZET MEGNEVEZÉSE	LEHATÁROLÁS ALAPJA: TERV LAP, VAGY ADATSZOLGÁLTATÁS	A TERVEZESI TERÜLETET ÉRINTI / NEM ÉRINTI
MEGYEI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK		
erdőgazdálkodási térség	BKMTTrT Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
mezőgazdasági térség	BKMTTrT Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
vízgazdálkodási térség	BKMTTrT Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
települési térség	BKMTTrT Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
sajátos területfelhasználású térség	BKMTTrT Térségi Szerkezeti Terve	NEM ÉRINTI
ORSZÁGOS ÖVEZETEK		
ökológiai hálózat magterületének övezete OTrT 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete OTrT 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
ökológiai hálózat pufferterületének övezete OTrT 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága)	NEM ÉRINTI

kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete OTrT 3/2. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI
jó termőhelyi adottságú szántók övezete 9/2019. MvM rendelet 1. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI
erdők övezete OTrT 3/3. melléklete	adatszolgáltatás*	ÉRINTI
erdőtelepítésre javasolt terület övezete 9/2019. MvM rendelet 2. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	NEM ÉRINTI
tájképvédelmi terület övezete 9/2019. MvM rendelet 3. melléklete	adatszolgáltatás (Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
világörökségi és világörökségi várományos területek övezete OTrT 3/4. melléklete	adatszolgáltatás (kulturális örökség védelméért felelős miniszter)	NEM ÉRINTI
vízminőség-védelmi terület övezete 9/2019. MvM rendelet 4. melléklete	adatszolgáltatás (Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság)	ÉRINTI
nagyvízi meder övezete 9/2019 MvM rendelet 5. melléklete	adatszolgáltatás (Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság)	ÉRINTI
VTT tározók övezete 9/2019. MvM rendelet 6. melléklete	adatszolgáltatás (Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság)	NEM ÉRINTI
honvédelmi és katonai célú terület övezete OTrT 3/5. melléklete	adatszolgáltatás (honvédelemért felelős miniszter)	ÉRINTI
MEGYEI ÖVEZETEK		
ásványi nyersanyagvagyon övezete BKMTTrT 3.9. melléklete	adatszolgáltatás**	NEM ÉRINTI
rendszeresen belvízjárta terület övezete BKMTTrT 3.10. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI
tanyás terület övezete BKMTTrT 3.11. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
földtani veszélyforrás terület övezete BKMTTrT 3.12. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
városkörnyéki településegységek övezete BKMTTrT 3.13. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI
különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezete BKMTTrT 3.14. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
gépjárműgyártási beszállítói terület övezete BKMTTrT 3.15. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
híd gazdaságfejlesztési térség övezete BKMTTrT 3.16. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI
együtt élő négy város térségének övezete BKMTTrT 3.17. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
kötött pályás gazdasági terület övezete BKMTTrT 3.18. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
általános turisztikai fejlesztés övezete BKMTTrT 3.19. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI
pusztai turizmusfejlesztés övezete BKMTTrT 3.20. melléklete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
pincefalvak övezete	BKMTTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI

BKMTTr 3.21. melléklete		
gyógyhelyek és gyógyfürdők övezete BKMTTr 3.22. melléklete	BKMTTr övezeti tervlapja	ÉRINTI
Duna menti térség övezete BKMTTr 3.23. melléklete	BKMTTr övezeti tervlapja	ÉRINTI
natúrpark terület övezete BKMTTr 3.24. melléklete	BKMTTr övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezet BKMTTr 3.25. melléklete	BKMTTr övezeti tervlapja	ÉRINTI
geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezet BKMTTr 3.26. melléklete	BKMTTr övezeti tervlapja	ÉRINTI
klímaváltozással fokozottan érintett térség övezete BKMTTr 3.27. melléklete	BKMTTr övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI

* Adat forrása: <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely>

** Adat forrása: <https://mbfsz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek>

> A térségi terveknek való megfeleltetést részletesen tartalmazza a környezeti értékelés tárgyát képező településrendezési eszköz határozatának melléklete, ezért itt azt csak kivonatossan ismertettük.

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

Az épített környezet védelme

„24. § Az épített környezet védelme kiterjed a településekre, az egyedi építményekre és műszaki létesítményekre.”

> A karbantartás során Kalocsa város helyi művi értékei beazonosításra kerültek.

„5. § (1) A települések területén a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a rendezési tervben övezeteket kell meghatározni.”

> A karbantartás áttekinthetőségre törekedett, melynek során az építési övezetei optimalizálásra kerültek.

„(2) Az egyes övezetekben folytatható tevékenységek a külön jogszabályban a környezetterhelés jellege alapján meghatározott védőtávolság, védőterület megléte és a védelmi előírás megtartása esetén engedélyezhetők.”

> A település területén – adatszolgáltatás alapján – jelöltünk védőterületeket, védősávokat.

„(3) A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység — külön védelmi intézkedés nélkül — nem folytatható.”

> A korlátozott tevékenységek a magasabb szintű jogszabályi előírásokban szerepelnek.

„26. § A település területén zöldterületeket, védőerdőket külön jogszabály szerint kell kialakítani és fenntartani.”

> Az erdőterületek összhangban állnak az Országos Erdőállomány Adattárral. A zöldterületek a lakóterületekhez kapcsolódóan kerültek rögzítésre.

„27. § A természetes és épített környezet összehangolt védelme érdekében a területfejlesztési koncepciókban, a területrendezési és településszerkezeti tervek elkészítése során a bennük foglalt elképzelések várható környezeti hatásait is fel kell tární és értékelni, – e törvény 43–44. §-aira is figyelemmel – továbbá a szükséges környezetvédelmi intézkedéseket

környezetvédelmi fejezetben vagy önálló környezetvédelmi tervben, illetve programban kell rögzíteni. Ezek tartalmi követelményeit e törvény, valamint külön jogszabályok állapítják meg.”

- > Az eltérő használatot képviselő területfelhasználások közötti elválasztást beültetési kötelezettség előírása, valamint védelmi rendeltetésű erdősávok kijelölése oldja meg.
- > A településrendezési terv környezeti hatásait az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján vizsgálja jelen Környezeti értékelés.

1996. évi LIII. törvény a természetvédelemről

Tájvédelem

„6. § (1) A táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek.”

- > A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságának adatszolgáltatása alapján pontosításra került a tájképvédelmi terület övezetének határa. A lehatárolásra tájindikátorok alkalmazásával került sor, a tájkép, mint gazdasági erőforrás hangsúlyos kezelése miatt.

„(2) A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.”

- > A hagyományos tájkép megőrzése, a jellegzetes tájkarakter fejlesztése a környezettervezés egyre fontosabb területévé válik. Kalocsa egyik hagyományos, jellegzetes tájképi értéke a Meszes Duna-part, amelynek karakterét a karbantartás megvédi.

- > Jelentős természeti értékekkel rendelkezik a település. Natura 2000 területek, nemzeti ökológiai hálózat elemei, tájképvédelmi területek érintik közigazgatási területét.

- > A módosítások a természeti értékeket figyelembe véve születtek.

„(3) Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.”

- > A KNPI által rendelkezésre bocsájtott egyedi tájértékek feltüntetése megtörtént. Ezek figyelembevételével készültek el a településrendezési eszközök. Így az egyedi tájértékek fennmaradását a terv nem veszélyezteti.

*„(4) Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv (a továbbiakban: igazgatóság) feladata.
(5) A településrendezési terv tartalmazza a tervezési területen található egyedi tájértékek felsorolását.”*

- > A KNPI adatszolgáltatása alapján, az abban szereplő egyedi tájértékek hivatalos egyedi tájértékké nyilvánítására még nem került sor.

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről**A településrendezés célja és alapvető követelményei**

„7. § (2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

a) a népesség demográfiai változását, lakásszükségletét,”

> A KSH statisztikai adatai szerint Kalocsa város lakónépesség száma 2001 és 2020 között összesen 18,48%-kal (18.505 főről 15.085 főre) csökkent. Magyarország lakónépessége ugyanezen időszakban 4,22%-kal (10.200.298 főről 9.769.526 főre) csökkent, folyamatosan csökkenő tendencia mellett. A lakóterületek kijelölése a kínálati oldal megtartását célozza, a gazdasági terület kijelölése – a munkahelyteremtés révén – a növekedést előrevetíti. A település a lakóterületi növekedést keretek között kívánja tartani a fejlesztésre kijelölt lakóterületek mértékével.

„b) a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeit, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a civil szervezetek, az egyházi jogi személyek működési feltételeinek lehetőségeire,”

> A település fejlesztésre jelölt területei között új intézmények, közösségi terek létesítésére alkalmas besorolás is helyet kapott.

„c) a helyi népesség identitásának erősítését, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzését,”

> Az identitás szó azonosságot, azonosságtudatot jelent. Sokféle elem határozza meg, mitől alakul ki az összetartozás érzése egy település lakosságán belül. Meghatározza ezt a közös múlt öröksége, de meghatározhatja ezt a természeti értékek jelenléte is. Jelen esetben mindkettő jelenléte kimutatható.

„d) a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását,”

> A településrendezési eszközök módosítása a valósághoz közelítést, a szükséges fejlesztések megvalósíthatóságát, a realitást nélkülöző fejlesztések visszavonását tűzte ki céljául.

> A településrendezési eszközök módosítása ipari telephely, turisztikai fejlesztések megvalósítását teszi lehetővé, amely új munkahelyek megteremtése révén a lakosság megélhetését segíti, továbbá Kalocsa vonzáskörzetének növekedéséhez vezet. Mindkettő a település gazdaságát erősítő folyamat.

„e) a helyi társadalmi-gazdasági és infrastrukturális egyenlőtlenségek csökkentését, az integráció elmélyítését,”

> A településen az ipari és a mezőgazdasági szektorok egyaránt jelen vannak. Ezek gazdasági súlyának megtartása és a terciér szektor erősítése fontos cél.

„f) a közlekedési kényszer csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását,”

> A település szerkezeti jelentőségű közlekedési rendszerének új elemmel való bővítése a megközelíthetőséget javítja, a közlekedési terhelést csökkenti.

„g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,”

> Az eltérő használati módok közötti elkülönítés megoldása, a korlátozások megismertetése a lakóterületek védelmét szolgálja. A beépített területektől elkülönítve kijelölt iparterület áruszállítása nem terhel lakott településrészeket.

„h) a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruuló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza,”

> A településrendezési eszközök tervlapjain, az adatszolgáltatás keretében kapott, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, műemlékek, feltüntetésre kerültek. A helyi értékek, a településképi védelméről szóló önkormányzati rendelet alapján, ugyancsak ábrázolásra kerültek.

„i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait,”

> A természetvédelmi területeknek a környezeti, táji, illetve tájvédelmi szempontokat figyelembe vevő megmaradására a terület beépítésre nem szánt besorolása jelenti a legnagyobb biztosítékot.

„j) a tájhasználat, a tájszerkezet és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,”

> A Natura 2000 terület a Meszes Duna-parton található, míg az ökológiai hálózat szinte teljesen lefedi az előbbi városrész területét. Emellett, a közigazgatási terület északi, erdővel borított része tartozik az ökológiai hálózat magterületéhez, míg az ökológiai folyosó területei elszórtan találhatók a város gyepterületein, előbbieken kívüli erdőterületein, illetve a csatornák mentén. Egyik területre sincs a tájhasználatra negatívan ható tervezett változtatás elképzelve. Új beépítésre szánt terület kijelölésére egyik esetben sem került sor.

„k) a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,”

> A változtatással érintett területek kijelölésénél figyelembe lett véve az átlag feletti termőterületek elhelyezkedése. Az átlag feletti termőföld igénybevételét eredményező fejlesztés felülvizsgálatra és – helyhez kötött igénybevételen túl – visszavonásra került.

> Beépítésre szánt, már besorolt területek átlag feletti minőségi osztállyal érintettsége esetén jeleztük a megvalósíthatóság nehézségét jelentő minőségi tényezőt.

„l) az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítését és védelmét,”

> Budapest Főváros Kormányhivatala, Népegészségügyi Főosztály, Közegészségügyi Osztály 1. adatszolgáltatása alapján (Iktatószám: BP/FNEF-TKI/4428-2/2021) a város területén természetes gyógytényező érintettsége áll fenn. Az adatszolgáltatás alapján a *Kalocsa 8-151 OKK (gyógyvíz, külső- fürdési célú - felhasználásra) /engedély száma: KEF-10335-3/2012/ gyógyvizes kút, illetve a „Kalocsa Csajda-Uszoda és Gyógyfürdő”, /engedély száma: 426-3/Gyf/2007/ gyógyfürdő* található a településen.

„m) a honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekeit,”

> A tervmódosítás honvédelmi, nemzetbiztonsági, katasztrófavédelmi érdekeket nem érint.

„n) az ásványvagyon-gazdálkodás érdekeit,”

> A közigazgatási terület – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Hatósági Osztály, Főosztály, Bányászati Osztály 2021. júliusában kelt levelében szereplő adatszolgáltatás szerint – ásványvagyon-gazdálkodási érdekek nem érintik a települést.

A honlap (<https://mbfsz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek>) 2021. augusztus 18.-ai adatokat tartalmazó legfrissebb letölthető nyilvántartása szerint viszont

Kalocsát sem szénhidrogén bányatelek, sem szilárd ásványi nyersanyag bányatelek, sem szénhidrogén kutatás, sem földtani kutatás, sem szilárd ásványi nyersanyag kutatás nem érinti.

„o) az infrastrukturális erőforrások optimális kihasználását, valamint”

> A település úthálózatának hiányzó kapcsolataira javaslatok születtek, melyekkel az elérhetőség és a kihasználtság optimális értékeket ér el.

„p) a zöldfelület-, környezet- és természetkímélő fejlesztések támogatását.”

> A karbantartás során a település területén több zöldterület került kijelölésére, melyek az erdőterületi besorolással együttesen a település környezeti viszonyaira kedvező hatást gyakorolnak.

„(3) A (2) bekezdésben foglaltak érvényesülése – különösen a természet- és a környezetvédelem, az erdők és a felszíni és felszín alatti vizek védelme, az ár- és belvízvédelem, valamint a termőfölddel és a területekkel való takarékos bánás – érdekében az alábbi követelményeknek kell érvényt szerezni:

a) a településfejlesztés és a településrendezés során a település teljes közigazgatási területét érintő árvíz, belvíz, valamint csapadékvíz szakszerű és ártalommentes elvezetését biztosítani kell, részbeni összegyűjtése és helyben tartása biztosításának az adottságok és a lehetőségek szerinti figyelembevételével,”

> A település területét nagyvízi meder területe és rendszeresen belvízjárta terület érinti

„b) újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározottak szerint nem csökkenhet,”

> A számítás – amely a település egészének biológiai aktivitásérték-változását vizsgálta – a határozat mellékletében szerepel.

> A területek biológiai aktivitásértékének számításáról szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerint végeztük el a számítást. Az egyes területfelhasználási egységekre szóló biológiai aktivitásérték mutatókat vettük alapul, az adott területhasználton belül sem a differenciált számítást, sem az arányosítás elvét nem alkalmaztuk.

> A közigazgatási terület biológiai aktivitásértéke a módosítást követően növekedett.

„c) a települések beépítésre szánt területeinek összességét – ott, ahol az fizikailag lehetséges – beépítésre nem szánt területekből álló gyűrűvel kell körülvenni, a települések összenövésének elkerülése érdekében,”

> A település közigazgatási határa mentén jelenleg két területen érintkezik beépítésre szánt területtel. A repülőtér környezetében kijelölt gazdasági terület Foktő és Uszód területével alkot egységet, melynek megbontása nem célszerű, míg a közigazgatási terület nyugati oldalán már korábban kijelölt beépítésre szánt terület konkrét összenövést nem eredményez, mivel Foktő belterületétől jelentős távolságra helyezkedik el.

„2d) a termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt területek kijelölésénél elsősorban a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott átlagosnál gyengébb minőségű termőföld-területek jelölhetők ki,”

> A terv-módosítás termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt, átlagosnál jobb minőségű termőföldterületet egy esetben jelöl ki, helyhez kötöttség okán.

2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről

A termőföld (időleges, illetőleg végleges) más célú hasznosítására vonatkozó közös szabályok

„11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. [...]

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;

b) a bányüzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;

c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;

d) kiserőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.

(4) Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.”

A törvény fogalom meghatározása alapján:

1. átlagos minőségű termőföld: az adott település azonos művelési ágú termőföldjei 1 hektárra vetített aranykorona értékeinek területtel súlyozott átlagának megfelelő termőföld;

A termőföldek aranykorona értékének megállapítása a földadó szabályozásról szóló 1875. évi VII. törvénycikkben megállapított elveken alapul. A földadó megállapításához kialakított értékelési rendszerben a mezőgazdasági területek értékét határozták meg az adott területen termesztett növények által kitermelt haszon alapján.

Napjainkban a földminősítés részletes szabályairól szóló 47/2017. (IX. 29.) FM rendelet szabályozza a földminősítés részletes szabályait.

Fogalom meghatározások

„1. § (1) Földminősítés: az az eljárás, amelynek során az adott művelési ágú föld minőségi osztálya és kataszteri tiszta jövedelme megállapításra kerül.

(2) Becslőjárás: a földminősítési rendszer olyan területi egysége, amelyben a termelési feltételek megközelítően hasonlóak. Az egyes becslőjárásokhoz művelési áganként és minőségi osztályonként különböző kataszteri tiszta jövedelmi értékek tartoznak. [...]

(4) Kataszteri tiszta jövedelem: az az aranykoronában kifejezett viszonyszám, amely az azonos művelési ágú területek termőképessége közötti különbséget fejezi ki.

(5) Minőségi osztály: a becslőjáráson és az osztályozási vidéken (a továbbiakban együtt: becslőjárás) belül művelési áganként a különböző minőségű területek megkülönböztetésére egytől legfeljebb nyolcig terjedő értékszám. Az alacsonyabb számértékű minőségi osztályok a jobb, a magasabb számértékűek pedig a rosszabb talajminőséget mutatják. [...]

(8) Járási és községi mintatérjegyzék: a becslőjárásban előforduló különböző minőségű földek jellemző talajtulajdonságait, a termelés feltételeit és természeti adottságait művelési áganként és minőségi osztályonként a járási mintatérjegyzék, a településen belül előforduló különböző művelési ágú és minőségű földek jellemző talajtulajdonságainak, a termelés feltételeinek és természeti adottságainak leírását a községi mintatérjegyzék tartalmazza.”

Osztályba sorozás

„3. § (1) A földterület minőségét osztályba sorozással kell megállapítani. Az osztályba sorozás helyszíni vizsgálattal történik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti helyszíni vizsgálat csak akkor mellőzhető, ha az e rendeletben meghatározottak szerint a földterület minősége a térképi adatbázis tartalmának felhasználásával megállapítható.

(3) Az osztályba sorozás során a földterületen belül a minőségi osztály határvonalát és területét is meg kell határozni.

4. § (1) A földterület minőségi osztályának megállapítása érdekében meg kell határozni a vizsgált földterület (3) bekezdésben meghatározott jellemző talajtulajdonságait és természeti adottságait.

(2) A talajt a helyszínen kell legfeljebb száz centiméter mélységig megvizsgálni egyszerű talajvizsgálattal. Ásott talajszelvény megnyitására csak akkor van szükség, ha a talaj vizsgálata talajfúrással biztonságosan nem történhet meg.

(3) A (2) bekezdés szerinti vizsgálat során meg kell állapítani a talaj

- a) felső szintjének színét, mechanikai összetételét (fizikai talajféleségét), szerkezetét,
 b) egyértelműen elkülöníthető további szintjeinek a) pont szerinti tulajdonságait és
 c) szervesanyag-tartalmát, vízgazdálkodási tulajdonságait, domborzati adottságait.
 (4) A (3) bekezdés szerint megállapított tulajdonságokat össze kell vetni az adott művelési ághoz tartozó községi – nádas művelési ágú földterület esetében a járási – mintaterek leírásaiban feltüntetett tulajdonságokkal.
 (5) A vizsgált földterületet a megállapított tulajdonságok alapján a művelési ág azon minőségi osztályába kell sorozni, amely minőségi osztály községi – nádas művelési ág esetében járási – mintatere leírásának az leginkább megfelel.
 (6) Az adott művelési ágon belül a minőségi osztályok megkülönböztetése egytől legfeljebb nyolcig terjedő számmal történik azzal, hogy az alacsonyabb szám a jobb, a magasabb szám a rosszabb földminőséget jelöli.
 (7) A minőségi osztály folt területe 5000 m²-nél nem lehet kisebb.”

> Átlag feletti minőségű termőföld igénybevétele igénylő beruházás akkor valósítható meg, ha a termőföld védelméről szóló törvény idézett előírásával való ellentét feloldásra kerül. A feloldás lehetőségei: a szomszédos gazdasági területek bővítésére való igénybevétel, meglévő létesítmény közlekedési és közműkapcsolatainak kiépítésére való felhasználás, vagy beruházási célterületté nyilvánítás.

2.2.3. A releváns tervek és programok összevetése, ütköztetése a terv koncepciójával és céljával, környezeti szempontú konzisztencia vizsgálata (országos, megyei, települési környezetvédelmi programok, elvek)

Az egyes terveknel, jogszabályoknál, illetve programoknál az összefüggéseket, megjegyzéseket félkövér betűvel szedve, a sor elején nyíllal (>) jelöltük.

Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2019

A Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) jelen módosítással közvetlenül érintett stratégiai céljai:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.
 - > Az erdők megmaradását elősegítő erdőterületi besorolásuk a települési növényállomány védelmét, ezzel a környezeti minőség javítását is szolgálja.
 - > A lakókörnyezettől elkülönítve kijelölt gazdasági fejlesztési terület az egészséges környezet feltételeinek megőrzését segíti elő.
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.
 - > A tervlapokon való természeti értékek rögzítése a megismerésüket szolgálja, ami elvezet védelmük fontosságának felismeréséhez. Aki megszereti környezetét, az fenntartható használatra törekszik, nem kívánja felélni a jövő generációi előtt a ma rendelkezésre álló erőforrásokat.
- Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.
 - > A valóságot közelítő szabályozás a természeti és táji erőforrásokat alapul véve született. Az adottságokra való odafigyelés a tájpotenciált, a települési környezetet erősíti.

Horizontális célja:

- A társadalom környezettudatosságának erősítése.
 - > A védelem szempontrendszer az emberek számára megélhető módon hozza közel a természetet, ezzel szemléletformálásra készítve mindnyájunkat.

Kalocsa Város Környezetvédelmi Programja 2015-2020

Kalocsa Város Önkormányzat Képviselő-testülete 145/2015. számú határozatával fogadta el a város aktuális környezetvédelmi programját, mely a 2015-2020-as időszakra készült. A Programot Kalocsa Város Önkormányzatának megbízásából az Akusztika Mérnöki Iroda Kft. készítette el.

A program kettős szerepet tölt be, egyrészt olyan tevékenységet irányoz elő, melynek megvalósításával aktívan hozzájárul az országos és a regionális szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához, másrészt hatékony eszköz a település által legfontosabbnak tekintett helyi problémák kezelésére.

A Program által kitűzött célok a levegőtisztaság-védelem, vízvédelem, földtani közeg és talaj, tájvédelem, természetvédelem, zöldfelületek, épített környezet, hulladékgazdálkodás, zajvédelem, energiagazdálkodás, katasztrófavédelem, környezet egészségügy és a környezeti nevelés területére terjednek ki.

2.3. A VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE, A VÁLTOZATOK KÖZÖTTI VÁLASZTÁS INDOKAI

Klasszikus értelemben vett tervváltozatok a településrendezési eszközök esetében nem készültek. A tervezési folyamat egyes szakaszai értelmezhetők úgy is, mint tervváltozatok, azonban ezek a tervezési fázisok jellemzően a rendelkezésre álló információk generálta tervmódosításokból fakadnak.

Változatok elemzésére azonban mégis sor került. A karbantartás során szükségessé váló módosításoknál minden esetben felmerült több lehetőség, amelyek közül az előnyök és hátrányok mérlegelését követően döntöttünk a végső megoldás mellett.

2.4. A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT FELTÁRÁSA

A település környezeti elemeinek és rendszereinek ismertetése, a környezetállapot feltárása, a természeti környezet bemutatása során [dr. Bulla Miklós \(2008\): Környezetállapot-értékelés, Magyarország környezeti állapota, monitorozás](#) című tanulmányának, valamint [dr. Kollányi László \(2004\): Tájí indikátorok alkalmazási lehetőségei a környezetállapot értékeléséhez](#) című anyagának szakmai iránymutatásait alkalmaztuk.

2.4.1. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET JELLEMZŐI

2.4.1.1. Környezet állapotát befolyásoló elemek felmérése

Levegőminőség

A *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezik a levegő védelmének általános és specifikus szabályairól.

A *légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről* szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletet 1. számú melléklete alapján Kalocsa a 10. „Az ország többi része” légszennyezettségi zónába tartozik.

A *levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről* szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete alapján a 10. Az ország többi része légszennyezettségi zóna szennyezőanyagokénti zónacsoportjait és ezek levegőterheltségét az alábbi táblázat ismerteti.

Szennyező anyag		Zónák típusa
Kén-dioxid	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
Nitrogén-dioxid	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
Szén-monoxid	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM ₁₀	E	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
Benzol	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

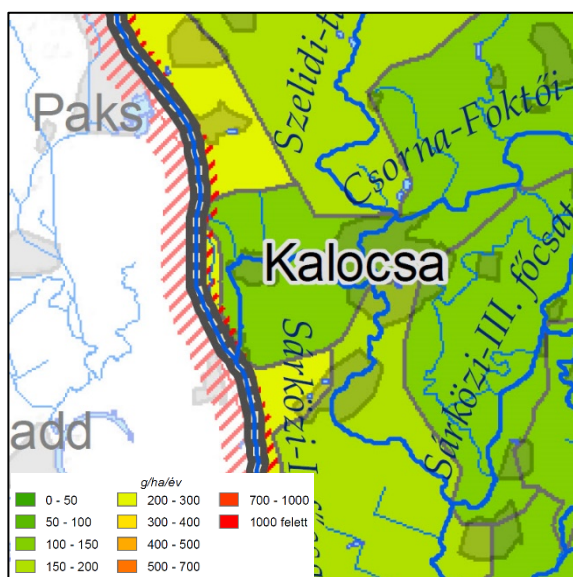
Talajközeli ózon	O-I	A talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.
PM ₁₀ Arzén (As)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM ₁₀ Kadmium (Cd)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM ₁₀ Nikkel (Ni)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM ₁₀ Ólom (Pb)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM ₁₀ Benz(a)-pirén (BaP)	D	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.

Az Országos Levegőtisztasági Mérőhálózat (OLM) automatikus és manuális (RIV) mérőállomásból áll. Az automata mérőállomások közül a legközelebbi Kecskeméten (Tóth László sétány), illetve Dunaújvároson (Köztársaság út 14.) üzemel, manuális állomás Kalocsán található. A manuális állomás aktuálisan mért komponense az NO₂.

Vízminőség

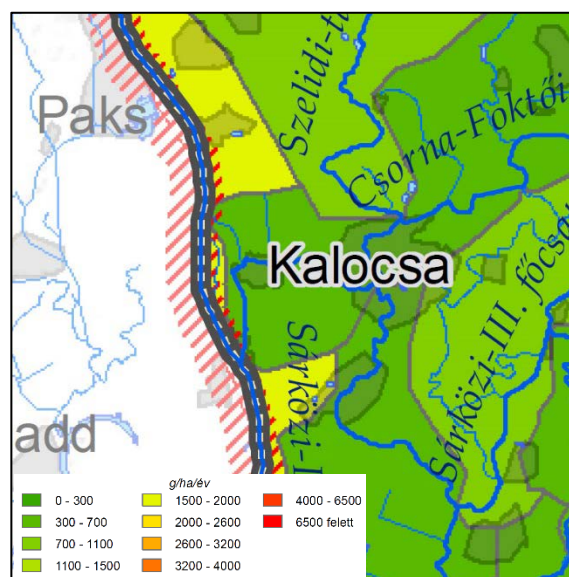
Felszíni víz

A víztestekre a Magyarország felülvizsgált, 2015. évi Vízügytő-gazdálkodási Tervéről (VGT2) szóló 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározatban szereplő intézkedési tervek vonatkoznak, melyek a Víz Keretirányelvben megfogalmazott célkitűzéseket – mennyiségi és minőségi szintek elérése – teszi lehetővé. Kalocsa város a Duna részvízgyűjtőjének 1-10 Duna-völgyi-főcsatorna vízgyűjtő tervezési alegységéhez tartozik. A VGT2 többek között az alábbi ábrákat tartalmazza.

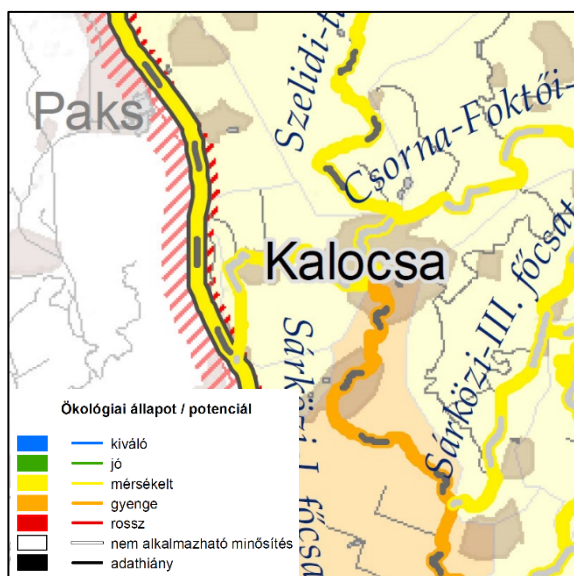
0306 Felszíni vizek diffúz foszforterhelése

Forrás: <http://www.vizugy.hu/>

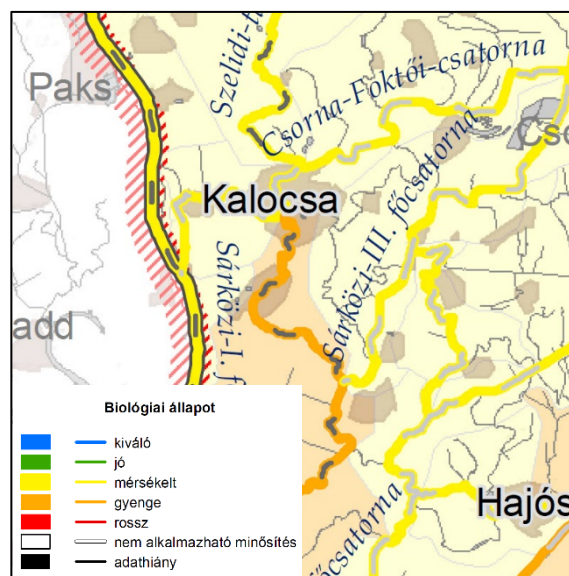

0307 Felszíni vizek diffúz nitrogénterhelése

Forrás: <http://www.vizugy.hu/>

0601 Felszíni víztest ökológiai minősítése

Forrás: <http://www.vizugy.hu/>

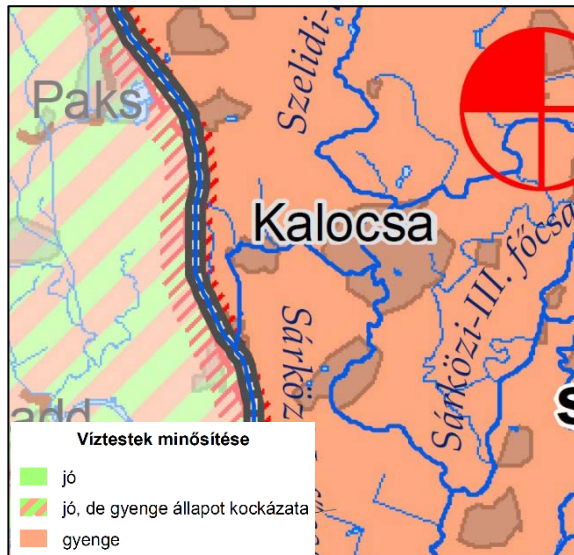
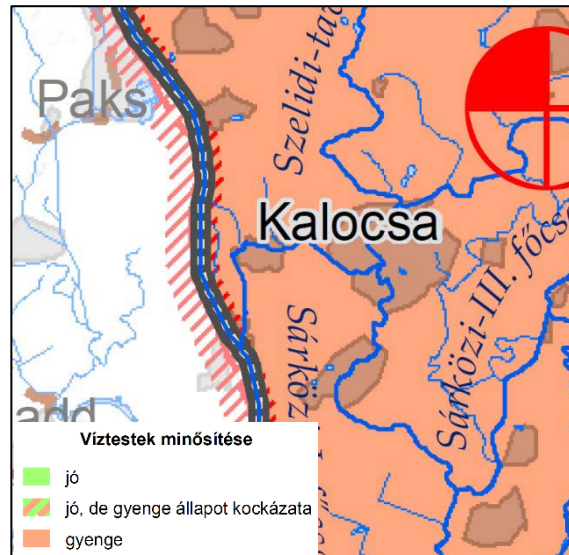
0602 Felszíni víztest biológiai minősítése

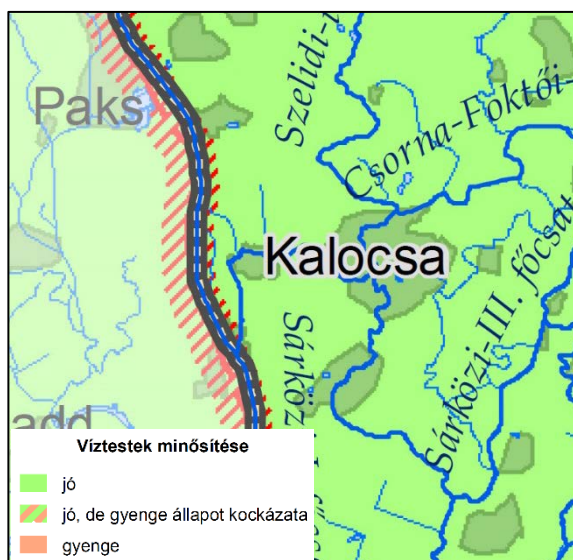
Forrás: <http://www.vizugy.hu/>

A közigazgatási területen megvalósuló létesítmények üzemelése során kiemelt figyelmet kell fordítani a csapadékvizek befogadójának vízminőség-védelmére.

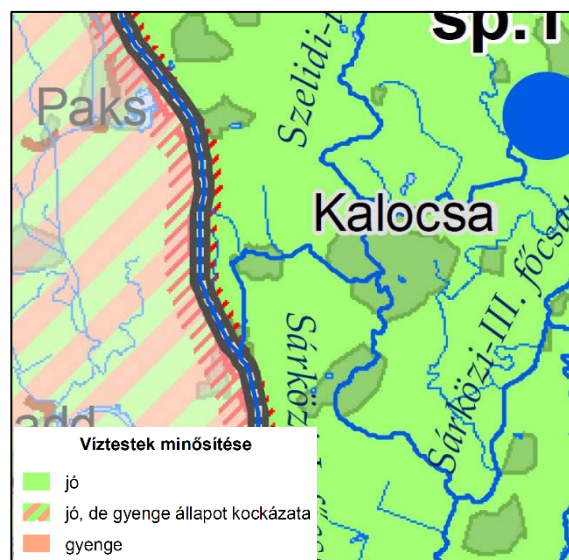
Felszín alatti víz

A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EÜM-FVM együttes rendelet rendelkezik a felszín alatti víz védelmének általános és specifikus szabályairól.

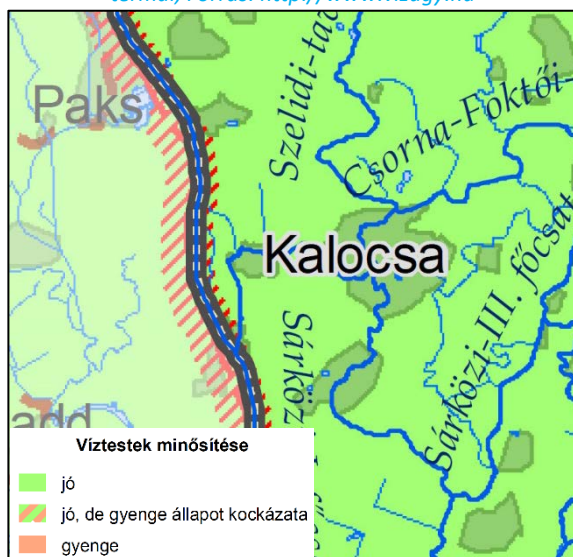
0606 Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota sekély porózus és s. hegyvidéki, Forrás: <http://www.vizugy.hu>0607 Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota porózus és hegyvidéki, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

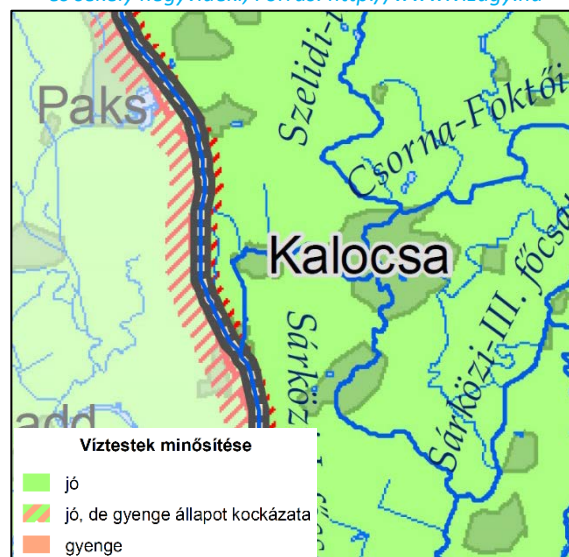
0608 Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota porózus termál, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

0610 Felszín alatti víztestek kémiai állapota sekély porózus és sekély hegyvidéki, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

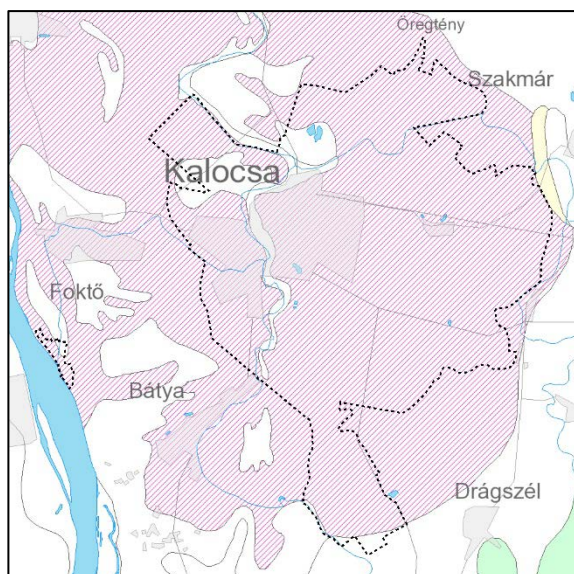
0611 Felszín alatti víztestek kémiai állapota porózus és hegyvidéki, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

0612 Felszín alatti víztestek kémiai állapota porózus termál, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

A közigazgatási területet az alábbi felszín alatti víztestek érintik: sekély porózus (sp. 1.15.2), porózus (p. 1.15.2) és porózus termál (pt. 1.2).

Talajállapot

Magyarország földtani térképe
Forrás: <http://map.mfgi.hu/fdt100/>

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat térképes adatbázisa szerint az alábbi földtani képződmények találhatók a területen:

- Folyóvízi aleurit
- Folyóvízi aleuritos homok
- Folyóvízi homok
- Folyóvízi agyag

Az MTA TAKI Országos Talajdegradációs adatbázis alapján Kalocsa talajainak degradációs értéke a közepes kategóriába tartozik. Sekély termőrétegűséggel, savanyodással, erózióval nem érintett. Tömörödéssel enyhén, szikesedéssel, nitrát bemosódással, deflációval, belvízzel közepes mértékben veszélyeztetett.

Zaj- és rezgésvédelem

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik a határértékekről.

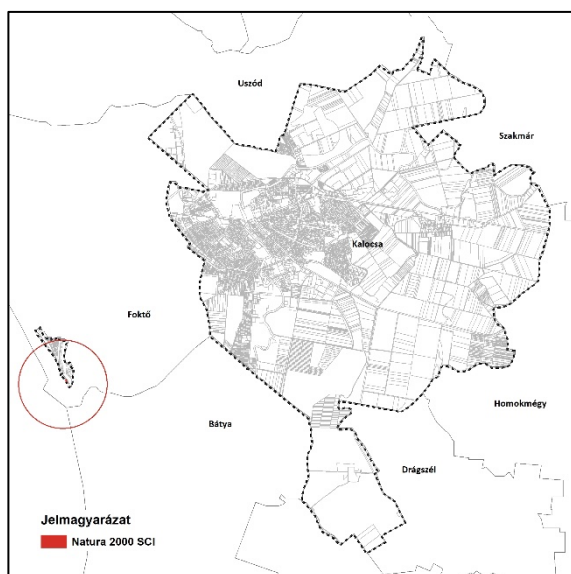
A stratégiai zajtérképezésről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 14.§. (1) a) pont alapján kiadott 8002/2005. (V. 24.) GKM tájékoztató – a nagy forgalmú közutak és vasútvonalak, valamint a fő repülőterek listájáról, továbbá a stratégiai zajtérkép és intézkedési terv készítésére kötelezett szervezetről – tartalmazza azokat a fő közlekedési létesítményeket, melyek esetében stratégiai zajtérképek készítése szükséges. Kalocsa közigazgatási területét a fenti listában szereplő közutak és vasútvonalak nem érintik. Forrás: http://www.kvvm.hu/cimg/documents/05_23_miniszteri_kozlemen.pdf

Természetvédelem

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságának adatszolgáltatása szerint a tervezési területen hazai, illetve nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló területek egyaránt találhatók. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság 2021. júliusában kelt levele (Ikt.sz.: ÁLT/1774-3/2021.) Kalocsa közigazgatási területe az alábbi táj- és természetvédelmi szempontú kijelöléssel érintett:

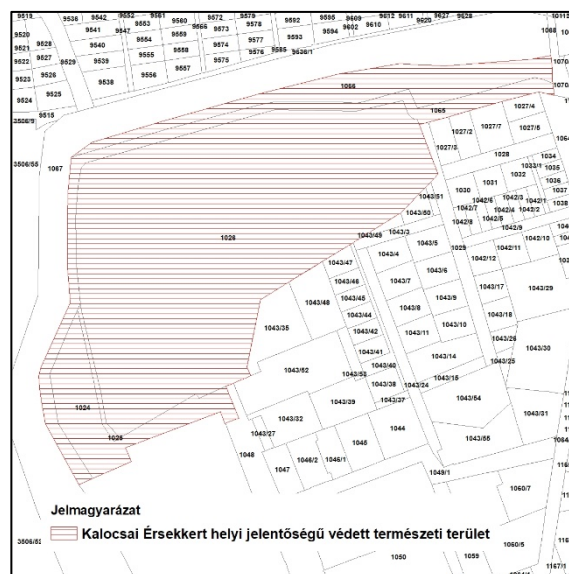
- Tolnai Duna (HUDD20023) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Országos ökológiai hálózat magterülete és ökológiai folyosója
- Tájképvédelmi terület övezete

Kalocsa közigazgatási területén egy helyi jelentőségű védett természeti terület található, a közel 12 ha kiterjedésű Kalocsai Érsekkert Természetvédelmi Terület (törzskönyvi száma: 2/110/TT/10).

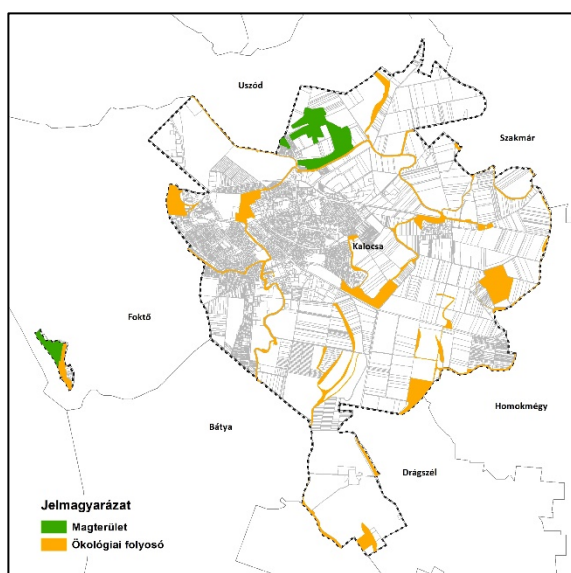
Natura 2000 SAC

Forrás: KNPI, Szerző készítése

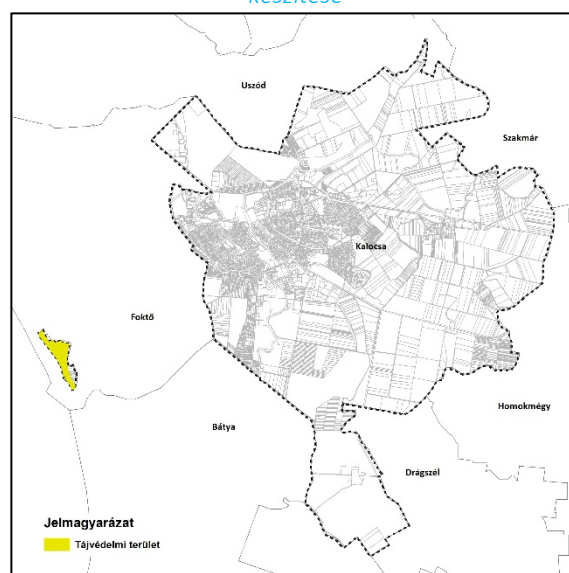
Helyi jelentőségű védett természeti terület

Forrás: Kalocsai Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2010. (III. 26.) rendelete, Szerző készítése

Országos ökológiai hálózat

Forrás: KNPI, Szerző készítése

Tájvédelmi terület övezete

Forrás: KNPI, Szerző készítése

Ökoszisztéma (fauna, flóra)

Kalocsa magja a Duna mellékágai által behálózott területen, viszont árvízről védve, az ún. kalocsai göröndön alakult ki. Fejlődésében meghatározó szerepet játszott a földművelés. Közigazgatási területének jelentős részét a 18. században (I-III. Katonai Felmérés) döntően szántó-, erdő- és mocsaras területek borítják, majd a 19. századtól a szántóterületek fokozatos növekedése figyelhető meg. Napjainkban a terület több mint felét szántók, kb. 2%-át gyepterületek alkotják, elenyésző a szőlő, kert, gyümölcsös és erdőterületek aránya. Kivett területek a település 23,24%-át alkotják, növekedésük a 20. század közepétől jellemző.

A terület az Alföld flóraidék (*Eupannonicum*), Mezőföldi flórajárásához (*Colocense*) tartozik. A település közigazgatási területe két kistájat érint: Kalocsai-Sárköz, Tolnai Sárköz. Egykori növényzetét a Duna mentén az ártéri erdők és mocsarak, a mentett ártéren a keményfa ligeterdők, a Duna ereken a mocsári növényzet, a víztestek közötti kiterjedt háton száraz sztyeppi és erdősztyepp vegetáció

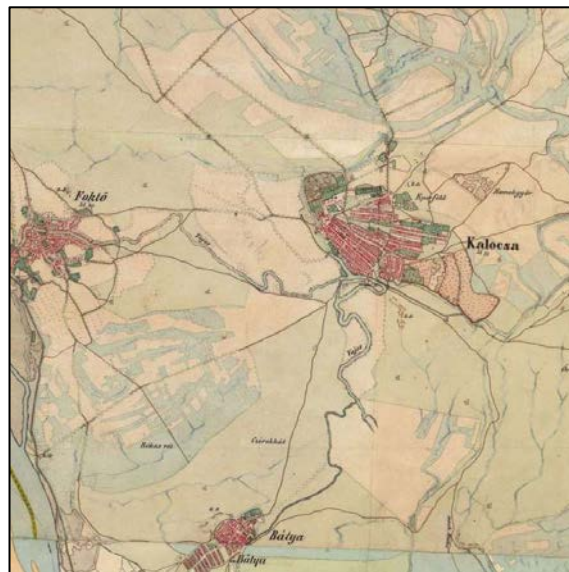
határozta meg. A hullámtér ártéri növényzete a szabályozások miatt erősen degradálódott, leginkább puhafás, fűznyár ligeterdő jellemzi. A partokon bokorfűzes társulások találhatók. A magasabb területeken a keményfás ligeterdők legelterjedtebb társulása a tölgykőris-szil ligeterdő, mely fejlett cserjeszinttel és gazdag gypszinttel rendelkezik. A hátaikat borító tölgyesek és sztyeprétek szinte teljesen elpusztultak, helyüket a természetet kultúrák növényei vették át.

A település külterületeinek felszínborításában a szántóföldi növénykultúrák a meghatározóak. A MÉTA program (Magyarország Élőhelyeinek Térképi Adatbázisa) keretei között készített, Magyarország természetközeli növényzettel való borítottságát ábrázoló térkép szerint, Kalocsa növényzettel való borítottsága 10-30% közötti.

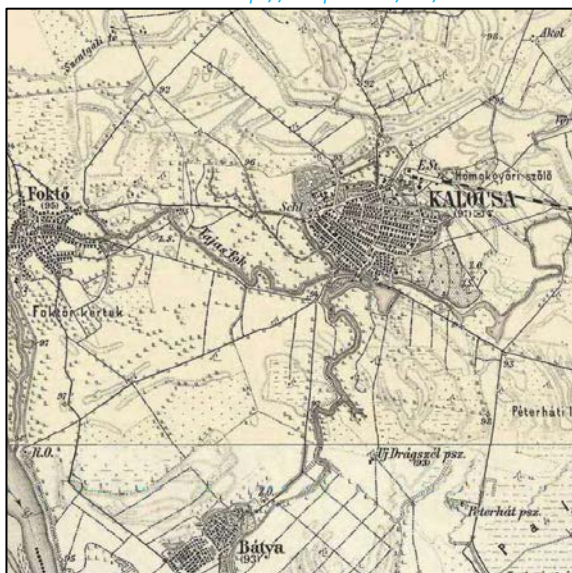
Első Katonai Felmérés /1782-1785/

Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

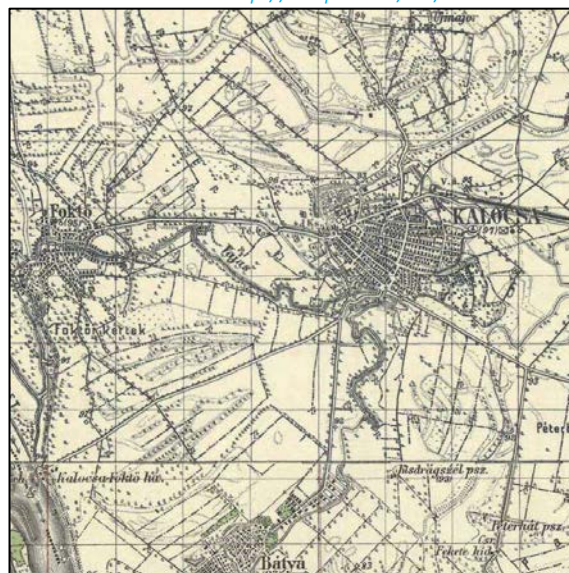
Második Katonai Felmérés /1806-1869/

Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Harmadik Katonai Felmérés /1869-1887/

Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Magyarország Katonai Felmérése /1941/

Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Tájvédelem

A terület érintettsége miatt a tájvédelem feladata előtérbe lépett. A térségi tervek tájindikátorok alapján kijelölt tájképvédelmi szempontból kiemelt területe tervezett keretek közé helyezték a táji értékek megőrzését. A táji megjelenés kedvezőbbé tételére helyeződött át a hangsúly, a mesterséges, épített tájlemek és a természeti környezet összhangjának a megteremtésére.

Hulladékgyazdálkodás

A kommunális hulladékok gyűjtése és hasznosítása megoldott. A fejlesztések többlet kommunális hulladék keletkezését eredményezik, amelyek azonban a jelenlegi rendszer kereteiben hasznosításra, illetve elszállításra kerülhetnek.

A keletkező veszélyes, illetve inert hulladék szakszerű gyűjtésére, tárolására, hasznosítására, illetve elszállítására a jogszabályi előírások alapján kerül sor.

Környezetbiztonság

Ár- és belvízveszély

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Kalocsa jellemző minősítése „A”, azaz ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolása erősen veszélyeztetett.

Az Alsó-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása szerint, Kalocsa Meszes városrész területének nagyrésze érintett a Duna folyó nagyvízi medrével. A város közigazgatási területe a Duna folyó medrét a 1515,0 – 1517,0 fkm szelvények között érinti.

Az adott szakaszra vonatkozó jellemző vízállások az alábbiak:

MÁSZ (mértékadó árvízszint):	1515,0 fkm 93,39 mBf
	1517,0 fkm 93,52 mBf
HKV (hajózási kisvízszint):	1531,30 fkm 85,45 mBf (paksi vízmérce)
HNV (hajózási nagyvízszint):	1531,30 fkm 92,58 mBf (paksi vízmérce)

Az érintett Duna-szakaszon a szabályozási művek kiépítettek.

Emberi tevékenység

A településen található gazdasági tevékenységek jelenthetnek biztonsági kockázatot egészségügyi szempontból, valamint talaj, levegő és vízszennyezési szempontjából. Ennek megelőzésére a legjobb technológia alkalmazása, a lakóterületi szomszédság figyelembevétele elsődleges elvárás.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján Kalocsa város közigazgatási területén az alábbi katasztrófavédelmi engedéllyel rendelkező üzemek működnek, melyek a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény IV. fejezete alá tartoznak:

- Alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem
 - o Boreális L.A.T. Hungary Kft. (6300 Kalocsa, Gombolyagi út 5.)
Fő veszélyeztető anyag az üzem területén kereskedelmi célból raktározott ammónium-nitrát műtrágya.
- Küszöbérték alatti üzem
 - o Kal-Oil Kft. (6300 Kalocsa, Belterület 5240/2. hrsz.)
Fő veszélyeztető anyag a technológiai területen lévő olajtartályokban tárolt Fluxáló olaj.

2.4.1.2. Tájéindikátorok

Domborzat

Kalocsa domborzata síkvidéki jellegű. A közigazgatási terület középső része, amely többségében megegyezik a település belterületével, átlagosan magasabban fekszik, mint a külterületi részek. A település legalacsonyabb pontja a közigazgatási terület déli részén található Szentháti térségben (~88 m), a legmagasabb pontja város belterületének központi területén, a Szent István király utca környékén (~94 m) található.

Kalocsa területekének nagy része 17% alatti lejtéssel bír. Meredek lejtésű területek főként a vízfolyásokhoz, valamint a mesterséges elemekhez köthetők.

Területhasználat

A külterület mezőgazdasági (általános, korlátozott használatú és kertes), erdő, gazdasági (általános és kereskedelmi, szolgáltató), közlekedési és vízgazdálkodási használatot tükröz. A belterület falusias, kertvárosias, kisvárosias és nagyvárosias lakóterületi, településközpont és intézményi vegyes, gazdasági, zöldterületi és közlekedési használatú.

Tájmintázat

A tervezési terület tájmintázata az *Ökoszisztéma fejezet*-nél bemutatásra került. Történetiségét megvizsgálva megállapítást nyert, hogy nagytáblás művelésű részein túl mozaikosság jellemzi, amely jelen módosítás hatására nem csökken.

Biológiai aktivitásérték mutató

Az Étv. 7.§ (3) bekezdés b) pontja alapján a biológiai aktivitásérték szinten tartása szükségszerű.

A területek biológiai aktivitásértékének számításáról szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerint, az érintett terület településszerkezeti besorolásának megfelelő aktivitásérték mutatót vettük alapul mind a hatályos, mind a tervezett állapot esetében.

Az átsorolással a BAÉ növekszik, a jogszabályi előírás teljesül.

2.5. A TELEPÜLÉS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁNAK ISMERTETÉSE

A település környezeti állapotát befolyásoló elemek áttekintése alapján megállapítható, hogy a közigazgatási terület jelenleg vegyes környezeti állapotot tükröz. A látszat és a valóság megkülönböztetése esetünkben fontos, hiszen a terület jelenlegi megjelenése és hatályos besorolása több helyen eltér egymástól. A számításnál a területfelhasználási besorolást vettük alapul, a hatások vizsgálatánál pedig a hatályos terven szereplő, illetve a tervezett besorolás adta lehetőségek teljes kihasználásának különbségével számoltunk.

A település Meszes Duna-parti része természetvédelmi oltalom alatt áll (Natura 2000 SAC), e területek tekinthetők a legértékesebb természeti elemeknek. Magterületként a közigazgatási terület északi része és Meszes, míg a Duna, Vajas és külterületi csatornák menti területek ökológiai folyosóként funkcionálnak az élővilág számára. A szántóterületeken lévő erdősávok, erdőfoltok szintén értékes elemei az ökológiai rendszernek.

A külterületek túlnyomó többsége szántó hasznosítású, melyből adódóan mesterséges, szántóföldi növénykultúrák borítják a felszínt.

A településen a belterület és – az azzal részben átfedésben lévő – gazdasági területek tekinthetők a legintenzívebben igénybe vett területeknek. A karbantartás során a fejlesztési területek nagysága érdemben nem változik. A hangsúly a beépítésre szánt, illetve a beépítésre nem szánt területfelhasználásokon belüli váltásokra került, így a területek terhelése jelentősen nem növekszik.

2.6. A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT EGYÉB JELLEMZŐINEK LEÍRÁSA (ELTARTÓ KÉPESSÉG, TERHELHETŐSÉG)

Kalocsa közigazgatási területe 5317,76 ha. A KSH adatbázisa alapján 2020. évi lakónépesség száma 15.085 fő, így a település népsűrűsége 283,66 fő/km². Az ország átlagos népsűrűsége ekkor 105,02 fő/km². A település népsűrűsége tehát majd háromszorosa az országénak.

A módosítások közül a népsűrűséget a lakóterületi fejlesztés növeli. A koncepcionálisan eltervezett méret elérését célozza. A gazdasági fejlesztések a munkahely-teremtés révén fejtenek ki betelepülést vonzó hatást. Esetünkben azonban egyik módosítás sem tekinthető jelentős mértékűnek.

2.7. A FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI, TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK LEÍRÁSA ÉS MINDEZEK VÁRHATÓ ALAKULÁSA, HA A TERV NEM VALÓSULNA MEG

A terv megvalósulásának elmaradását a fenti bemutatott esetekre nem lehet leszűkíteni, hiszen ezek kiválasztásánál éppen a környezeti hatásokat eredményező elemekre került a hangsúly. A környezeti állapotot javító tényezők elemzésétől eltekintünk, ezekre az összegzésben térünk majd vissza. Jelen fejezet azonban a teljes tervi módosulás-csomag együttes értékelését igényli. A konfliktusok, problémák összegyűjtése Kalocsa Város Településfejlesztési Koncepciójának Megalapozó vizsgálatában részletesen szerepel. Az ott szereplő Problématérkép segítségével azonosítjuk be a változtatásra érett elemeket és azonnal kitérünk a jelen terv által kínált megoldások mikéntjére.

- Erdőterületek rendkívül alacsony aránya. > A karbantartás minimálisan növeli az erdőterületek arányát.
- Gazdasági, kereskedelmi területek rendezetlensége. > A karbantartás rendezi az északi iparövezet városrészében található úthálózatot.

Korlátozási tényezőkkel érintett fejlesztések

Átlagosnál jobb minőségű osztályú termőföldön új beépítésre szánt terület – helyhez kötöttség kivételével – nem került kijelölésre. Természetvédelmi területen új, beépítésre szánt terület nem került kijelölésre.

A terv megvalósulásának elmaradása realitást nélkülöző területfelhasználások fennmaradását eredményezne, valós fejlesztéseket akadályozna meg.

A vizsgált módosítások esetén

A Településrendezési Eszközök a telektulajdonosok érdekét szem előtt tartó, a közösség számára is elfogadható megoldásokra tettek javaslatot. Mindegyik esetben fejlesztési lehetőséget teremtettek, amely azonban nem lép túl a település nagyságrendjén.

A terv elmaradása a hatályos tervi állapotot konzerválná. A település fejlődését akadályozó tényezővé válna. A hatályos jogszabályi környezet elvárásait nem teljesítené.

3. A VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK ELŐREJELZÉSE

A fejezet első pontjában a tervmódosítás környezeti hatásait vizsgáljuk a környezeti elemekre, a környezeti elemek rendszereire, a Natura 2000 területek állapotára, az érintett emberek egészségügyi, társadalmi és gazdasági helyzetére, valamint a kulturális örökségre. A fejezet második pontjában a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépését tekintjük át.

Jelen környezeti értékelés a településrendezési eszközök módosításához készül. A tervezett módosítások közül a korábbi áttekintés során kiválasztott, környezeti szempontból vizsgálat alá tartozónak tekintett elemeket (A.-, B.- és C.-módosítás) vizsgálja. A kiválasztott elemek közé a negatív hatásokat kiváltó változások kerültek be. Természetesen a pozitív módosulások is bekerülnek az összefoglalóba, ám ezek elemzésétől eltekintünk. Tudjuk, hogy valamennyi módosulás – mint a nagy egész rendszer része – hatást fejt ki az összes többi elemre, ám mégis súlyoztunk, és az általunk jelentősnek ítélt kedvezőtlen elemeket is magukban hordozó változásokat kívánjuk áttekinteni.

3.1. JÓL AZONOSÍTHATÓ KÖRNYEZETI IGÉNYBEVÉTEL VAGY TERHELÉS ESETÉN VIZSGÁLANDÓ HATÁSOK

A jól azonosítható környezeti igénybevételt az alábbiakra való tekintettel kell vizsgálni:

- a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),
- a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,
- a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá
- az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra.

A környezeti igénybevétellel járó módosításokról a következő általános megállapítások tehetők:

- A településrendezési eszközök módosításai nem jelentenek közvetlen környezeti igénybevételt, ugyanakkor új jogot keletkeztetnek környezeti igénybevételre.
- A környezeti értékelés során azt tudjuk vizsgálni, hogy a tervben szereplő szabályozások mire adnak lehetőséget, mit korlátoznak.

A jól azonosítható környezeti igénybevételeket, terheléseket a terv egyes módosítási pontjain keresztül vizsgáljuk meg. A terv legfőbb módosítási területeit a [2.1. fejezetben \(A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése\)](#) lehet áttekinteni.

Hatótényezők ismertetése

	Módosítás megnevezése	Hatótényező	Várható hatások	Hatás jellege +/-/Ø
A.	Gazdasági terület kijelölése /Má > G/ /Mk > G/	Földterület igénybevétele + A gazdasági célra igénybe vehető terület növekedése + Közvetlen útcsatlakozás + Lakóterületeket nem zavaró gazdasági használat, forgalom	- Települési termőterületek csökkenése. - A tulajdonosok építési joga magnövekszik. A település gazdasági potenciálja növekszik. - Táj esztétikai potenciáljának csökkenése - Környezeti elemek szennyezése – talaj, víz, levegő, élővilág, zaj, rezgés	- + - -
B.	Településközponti terület magnövekedése /Zltp > Vt/	Beépíthetőség mértékének növelése + Zöldterület igénybevétele + Környezeti elemekre gyakorolt hatás növekedése + Használatból adódó igénybevétel	- Települési zöldterületek csökkenése. - A környéken magnövekedhet a forgalom, illetve a zaj. - A tulajdonosok építési joga magnövekszik. A település funkciói minőségileg bővülnek. - Az épített környezet minősége megnő.	- - + Ø
C.	Garázs területének bővítése /Zltp > K-G/	Beépíthetőség mértékének növelése + Zöldterület csökkenése + Környezeti elemekre gyakorolt hatás növekedése	- Települési zöldterületek csökkenése. - Beépítési intenzitás növekedése. - Új funkciók kiépítése válik lehetőséggé. - A szabályozatlan zöldterületi parkolás mértéke csökken, kompaktabb parkolásra szánt terület alakul ki.	- - + +

Jelrendszer magyarázata:

+ Pozitív hatás;

- Negatív hatás;

Ø Semleges hatás (a pozitív és a negatív hatások összességében kiegyenlítik egymást)

Jól azonosítható környezeti igénybevétel hatásai

	Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
	Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klimára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
A./ Gazdasági terület kijelölése /Má > G/ /Mk > G/	-	-	∅	-	+	-	+	-	-	-	NÉ	∅/+
A hatások vizsgálatánál a valós változtatásra kell a hangsúlyt helyezni, az intenzív mezőgazdasági terület beépítésre szánt általános gazdasági területté, való átminősítésére: - Új gazdasági terület kijelölésének tekinthető, melynek legjelentősebb hatótényezője a termőföld megszűnése. A biológiailag aktív felületek csökkenésével a környezeti elemekre, azok rendszerére – így például a terület mikroklimájára – is hatással lesz a fejlesztés. - A mezőgazdasági terület megszüntetése az építési jog megnövekedését eredményezi, ami a beépítési intenzitást növeli. - Natura 2000 területet sem közvetlenül, sem közvetetten nem érinti. - A Nemzeti Ökológiai Hálózat területét közvetlenül nem érinti. - Az érintett emberekre gazdasági szempontból kedvező hatással lesz, hiszen az új gazdasági terület vagy a jelenlévő gazdasági folyamatok bővítését, vagy új befektetéseket eredményezhet. Ezzel új munkahelyek is létrejöhetnek.												
B./ Településközponti terület megnövekedése /Zltp > Vt/	-	-	∅	-	+	-	+	-	-	-	NÉ	+
A hatások vizsgálatánál a valós változtatásra kell a hangsúlyt helyezni, az eddig lakótelepi zöldterület településközpont területté átminősítésére: - Új beépítésre szánt terület kijelölésének tekinthető, melynek legjelentősebb hatótényezője a település zöldterületének csökkenése. A biológiailag aktív felületek csökkenésével a környezeti elemekre, azok rendszerére – így például a terület mikroklimájára – is hatással lesz a fejlesztés. - Natura 2000 területet sem közvetlenül, sem közvetve nem érint. - A Nemzeti Ökológiai Hálózat területét sem közvetlenül, sem közvetetten nem érinti. - Az érintett emberekre (elsősorban a területen tulajdonnal rendelkezőkre) gazdasági szempontból kedvező hatással lesz, mivel építési lehetőségeik megnőnek.												

	-	Ø/-	Ø	-	+	Ø/-	+	-	-	-	NÉ	+
Garázs területének bővítése /Zltp > K-G/	A hatások vizsgálatánál a valós változtatásra kell a hangsúlyt helyezni, a lakótelepi zöldterület, különleges beépítésre szánt garázsterület besorolására: - Új beépítésre szánt terület kijelölésének tekinthető, melynek legjelentősebb hatótényezője a zöldterület csökkenése. A biológiai aktív területek csökkenése révén, a környezeti elemekre, azok rendszerére – így például a terület mikroklimájára – is minimális hatással lesz a fejlesztés. - A fejlesztés közvetetten a települési zöldterületek védelmét szolgálja a lakótelepi zöldterületeket esetlegesen terhelő nem szabályos parkolás enyhítése által, amely így kompaktabb területen való személygépkocsi elhelyezést tesz lehetővé. - Natura 2000 területet sem közvetlenül, sem közvetve nem érint. - A Nemzeti Ökológiai Hálózat területét közvetlenül nem érinti.											

Jelrendszer magyarázata:

- + Gyenge kapcsolat, csak részben járul hozzá a környezeti elem védelméhez
- ++ Erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem védelméhez
- Ø Bizonytalan megítélésű vagy nem létező kapcsolat
- Gyenge kapcsolat, negatív hatást gyakorol a környezeti elemre
- NÉ Nem érinti

3.2. A KÖZVETETT MÓDON HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK FELLÉPÉSE

Szempont	Várható-e hatás?
Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése	Részben.
A településszerkezeti változások tervlapjára ránézve megállapítható, hogy a módosítások közül, a település eddigi külterületén a beépítésre nem szánt területkijelölések vannak túlsúlyban, míg belterületen új lakó-, vegyes- és gazdasági területek kijelölése a legnagyobb arányú. Láthatóan tehát a település egészét tekintve a módosítások kedvező irányt vesznek. Egyes külterületi részek fejlesztési területi kijelöléséhez biztosan társulni fognak új környezeti konfliktusok. A beépítettség növelése, az utak forgalmi növekedése, a sűrűsödés nem tekinthető kedvező folyamatnak a természet-közelség oldaláról nézve. Kalocsa kedvező közúti kapcsolatai okán fejlesztéseket vonz, így kitettsége fennáll. Jelen módosításokhoz kapcsolódóan azonban jelentős új konfliktus megjelenésével, vagy felerősödésével nem kell számolni.	
Környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése vagy korlátozása	Nem várható
A terv a valóság talaján mozogva próbálta meg rögzíteni az adottságokból eredő, logikus fejlesztéseket. A tényekhez való alkalmazkodás pedig környezettudatos lépésnek tekinthető. A gazdasági területek közötti menti kijelölése, a napelempark elhelyezésére szánt területek egy részének gazdasági területből való átsorolása környezetbarát magatartást jelez.	
Olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítése, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak	Nem várható
Kalocsa helyi hagyományai több olvasatúak. Hagyománya a mezőgazdasági művelés, hagyomány a múlt öröksége, hagyománya lakóhelyként való kiválasztása. Előnyként szolgál a közúti közlekedés kiépítettsége, kedvező elérhetőségi kapcsolata. A külterületi használatot a mezőgazdasági használat, valamint a vízgazdálkodási célra szolgáló területek uralják. Mindezek mellett gazdasági célú területek is előfordulnak. A táj tehát nem egynemű, az épített elemek jelenlétével számolni kell. A karbantartás valamennyi esetben elősegíti a hagyományok tovább élését, javaslatai a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva születtek meg.	
A természeti erőforrások megújulásának korlátozása	Részben.
Nem megújuló természeti erőforrásoknak tekintjük a fosszilis energiahordozókat, valamint az ásványkincseket. Megújuló természeti erőforrásoknak a megújuló energiát (nap, szél, geotermikus), a vizet, a szántóföldet és az erdőt, illetve legelőt. A terület energiahordozókkal nem érintett, ipari nyersanyag kitermelésre nem veszik igénybe. Érintettséget a termőföld tekintetében mutathatunk ki. Kijelenthető, hogy jelen fejlesztések a természeti erőforrások megújulását kis mértékben korlátozzák.	
A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása	Részben.
A tervmódosítás hatására gazdasági terület megnövelése válik lehetővé. A tevékenység során alapanyagok beszállításával számolni kell, nem helyben lakó munkaerő igénybevételére sor kerülhet. A területen megtalálható természeti erőforrások más területen való felhasználásával ugyanakkor nem kell számolni, mivel a közigazgatási területet ásványi nyersanyagkészletek nem érintik.	
A közvetlen és közvetett hatások következtében az érintett közösség társadalmi, gazdasági helyzetében, különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben várhatóan fellépő változások	Pozitív hatások várhatók
A gazdaság fejlesztése a helyi vállalkozások növekedését eredményezi, ami a helyiek identitás-erősödését is magával hozza. A kijelölt vegyes terület kínálat növekedése új települési funkciók kiépülését, illetve a régiek minőségbeli javulását hozhatja magával.	

A közvetett módon hatást kiváltó tényezők egyike esetén sem várható jelentős negatív hatás.

4. A TERV KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ ÉRTÉKELÉSE

A tervmódosítások közül az új beépítésre szánt területek kijelölése esetén értelmezhető környezeti szempontból negatív változás. Ezen túl a termőföld más célú igénybevétele, a művelés alatt álló területeken történő új gazdasági és új lakóterületi kijelölések tekinthető kedvezőtlen folyamatoknak.

A tervmódosítások közül többségében vannak a pozitív hatást eredményező változások. Az erdőterületek növelése, a zöldterületi kijelölések, az utak hálózatossá fejlesztése, a már igénybe vett, de alulhasznosított területek igénybe vétele, a realitást nélkülöző fejlesztések elvetése mind-mind kedvező irányú változásnak tekinthető.

A terv a település átminősítés előtti biológiai aktivitás értékét növelte.

A terven szakhatósági adatszolgáltatás alapján feltüntetésre kerültek a jogszabályok által meghatározott elemek. Ezek szerepeltetése megkönnyíti a területre vonatkozó korlátozások megismerését, a védelmet igénylő elemek figyelembe vételét. A korlátozási elemek a beruházások során megvalósuló épületállomány elhelyezését orientálják.

Egyik módosítás sem jár jelentős környezetterheléssel.

5. A KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE TETT JAVASLATOK

A környezeti értékelés a településrendezési eszközökkel együtt, iterálva készült. Az értékelés során felmerült, a terv következtében várható környezetet érő káros hatások mérséklésére, elkerülésére tett javaslatok a tervbe beépültek. Ezek ismertetése részben az előző pontban *(4. A terv környezeti szempontú értékelése)* megtörtént. Jelen fejezetben csak azon javaslatok ismertetésére kerül sor, melyek a településrendezési tervbe még nem épültek be:

- A gazdasági területfejlesztés ütemezése.
- A településrendezési eszközök által lehetővé tett fejlesztések megvalósításánál az elérhető legjobb technika alkalmazására (BAT).
- A zöldfelületi előírások betartatása, megvalósulások számonkérése.
- A lehetővé tett fejlesztések megvalósításánál a minőség megkövetelése.
- A növényállomány kiválasztásánál tájépítész szakember javaslatainak kikérése.

6. KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ JAVASLATOK, MÁΣ TERVEK, PROGRAMOK SZÁMÁRA

A biológiai aktivitásérték szinten tartási kötelezettség miatt kijelölt erdőterületek beültetését az aktivitásérték pótlással érintett fejlesztéshez kellene jogszabályilag kötni, ezzel a települések valós erdősültségi arányát, valós lombkorona-arányát növelve.

A különböző szintű környezetvédelmi programok szinte „csak” környezettudatos, környezeti szempontból kedvező eseményekkel foglalkoznak. Szükséges lenne azonban, hogy olyan esetekre is iránymutatást adjanak, amelyek közvetlenül nem szolgálják a környezeti állapot javulását. Hiszen hiába idealizáljuk egy tanulmányban a világot, amelyben csak barnamezős beruházásokat preferálunk, a valós életben legtöbbször a zöldmezős beruházásokra van igény. Éppen ezért szükségesnek tartanánk, hogy a környezetvédelmi programok az ilyen jellegű beruházási szándékokra is reflektáljanak.

A megvalósítás során az elérhető legjobb technikai lehetőségek alkalmazása a környezeti hatások minimalizálása érdekében. Az elérhető legjobb technikák – beleértve a technológiát, tervezést, karbantartást, üzemeltetést és felszámolást –, amelyek elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett gyakorlatban alkalmazhatóak, és a leghatékonyabbak a környezet egészének magas szintű védelme szempontjából.

7. MONITOROZÁSI JAVASLATOK

A vizsgált terv környezeti hatásainak monitorozása érdekében indikátorok kerültek meghatározásra. A javasolt indikátorok egy része a terv konkrét módosításaira fókuszálnak, míg egy másik része a terv általános céljainak az elérését vizsgálja. A monitorozása során olyan indikátorok kerültek meghatározásra, melyek közvetett módon adnak képet arról, hogy a terv megvalósulása, vagy meg nem valósulása milyen mértékben, milyen irányban fejtette ki hatását. Az indikátorok közé beépítésre kerültek az Eurostat által összeszedett, tervezési szinten (települési) értelmezett környezeti indikátorok és az URGE által kidolgozott interdiszciplináris kritériumrendszerbe tartozó indikátorok is.

- **Gazdasági terület fejlesztések megvalósulása**
Monitorozás tárgya (1): regisztrált vállalkozások száma
Monitorozás tárgya (2): nyilvántartott álláskereső száma
- **Gazdasági területek környezeti hatásai**
Monitorozás tárgya (1): levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO₂, CO, NO₂, O₃, por – mennyiségének vizsgálata a gazdasági területeken, a gazdasági, és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.
- **Változások a hagyományos tájhasználatban**
[LB-6: Change in traditional land-use practice]
Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata
- **Zajszennyezés által érintett emberek száma**
[UP-5: People endangered by noise emissions]
Monitorozás tárgya: a zajszennyezés által érintett emberek számának megállapítása a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet figyelembe vételével
- **Beültetési kötelezettségek, növénytelepítések megvalósulása**
Monitorozás tárgya (1): a megvalósuló gazdasági fejlesztések és a telepített növényzet aránya
Monitorozás tárgya (2): a telepített növények között az őshonos, termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajok és az allergén, adventív fajok aránya.
- **Aktivitásérték valós alakulása**
Monitorozás tárgya: biológiai aktivitásérték számítás a beépített területen a kialakult állapot, egyéb területen az ingatlan-nyilvántartás szerinti (valós) művelési ágak figyelembe vételével. A számítás frissítése a megvalósuló beruházásokkor.

8. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen értékelés Kalocsa Város településrendezési eszközeinek karbantartásával foglalkozott. A környezeti értékelés a terv készítésével párhuzamosan, folyamatos visszacsatolásokkal készült. Az értékelés tanulságai beépültek a készülő tervbe, így több tervi elem már a beépült környezeti javaslatokkal együtt került értékelésre.

A környezeti értékelés:

- vizsgálta a terv összefüggését más releváns tervekkel, jogszabályokkal, és értékelte a terv azoknak történő megfelelését;
- foglalkozott a terület terhelhetőségével, és a terv következtében beálló módosulásával;
- megvizsgálta, hogy a tervezési területen található-e településrendezési szintű környezeti, tájhasználati konfliktusok és hogy a javasolt terv milyen új konfliktusokat generál;
- előre meghatározott szempontok alapján ismertette a várható környezeti hatásokat;
- a várható következmények ismeretében vizsgálta a terv környezetre káros hatásainak elkerülésére, csökkentésére vonatkozó tervi elemeket;
- a terv megvalósulásának monitorozására szolgáló indikátorokat határozott meg.

A környezeti értékelés alapját olyan településrendezési eszköz adta, amely számos terület-felhasználási változtatással élt, miközben ezek egy része a valós használathoz és a kialakult állapotokhoz való igazodást szolgálta.

Környezeti, tájhasználati szempontból kedvezőtlen tervi elemeknek minősülnek az újonnan beépítésre szánttá váló módosítások. Ezek közül kiemelhetők az alábbiak:

- gazdasági terület kijelölése mezőgazdasági terület átsorolásával;
- különleges beépítésre szánt terület, illetve településközpont terület kijelölése lakótelepi zöldterület átsorolásával.

Környezeti, tájhasználati szempontból kedvező tervi elemek:

- meglévő infrastruktúrára való ráépülés,
- erdőterületek Országos Erdőállomány Adattárnak való megfeleltetése,
- természet- és tájvédelmi érintettséggel rendelkező ingatlanok építési jogának korlátozása,
- vízgazdálkodási elemek vízgazdálkodási területbe sorolása.

A karbantartásból származó környezeti hatások a fejlesztések megvalósítását **környezeti szempontból támogathatóvá teszik.**